

NEMZETI

MAGAZIN

25/04

2024/25-ös évad

XII/8. szám

MÁJUSI
ELŐADÁS-
ÉS PROGRAM-
AJÁNLÓVAL

12. MITEM

A világszínház a Nemzetiben

ŐZE LAJOS 90

Szakmai siker, személyes tragédia

PORTRÉ

Schnell Ádám színházi világa

NYITÓKÉP

KICSIK ÉS NAGYOK

A távoli Szibériából, legközelebbi nyelvrokonaink, a hantik és a manysik világából is érkezik előadás a MITEM-re. Számukra a színház többet jelent, mint szórakozást, kikapcsolódást: a nyelv, a kulturális és nemzeti(ségi) identitás megőrzésének egyik eszköze, a kisebbségi lét megélésének politikai terepe is a többséggel szemben vagy amellett. Nem ők az egyedüli etnikai és nyelvi kisebbségi színház, amely a 12. MITEM programjában látható. Lesz romániai német és zsidó színház, észak-macedóniai török társulat (melynek rendezője a szkopjei albán kisebbségi színház művésze), és látható orosz nyelvű georgiai előadás is. A „kicsik” fesztiválja ez az olyan „nagyok” között, mint Franciaország, Románia, Bulgária vagy Mexikó. S hogy mit jelent a színház a mongolok számára? Erről Az *Ég fia* rendezőjével olvashatnak interjút. (8. oldal) Azt is megtudhatják, milyen reményekkel készült a magyar-szlovák koprodukcióban megvalósult, kétnyelvű *Rómeó és Júlia*, amely szándékai szerint több érdekes színház kísérletnél. (Riportunk a 10. oldaltól)

Szakmai siker és személyes tragédia – így foglalható össze a sokak számára példaképnek tekintett Óze Lajos sorsa, aki 90 éve született. (Összeállításunk a 40. oldaltól) Óze magával ragadó „félelmetességére” hivatkozik a portrérovat főszereplője, Schnell Ádám színművész is. (Interjú a 34. oldaltól)

És ha kíváncsiak, lehet-e őszintén nevetni mások ostobaságán és balszerencsésén, olvassák el Szécsi Noémi író és kultúrtörténész, valamint Sajgó Szabolcs jezsuita szerzetes nézőpontját az *Olasz szalmakalap* című előadásról. (24. oldal) Ha pedig egy könyvelő színházi „megváltásának” a története keltené fel az érdeklődésüket, Novák Zsüliet novelláját ajánljuk figyelmükbe (46. oldal).

Kedves Nézőink, várjuk Önöket előadásainkon, és addig is: jó olvasást!

A fotón az Ének észak gyermekeihez című előadás jelenete látható, amely a Solnce Obi-Ugor Népek Színházának produkciója. A társulat az oroszországi Hanti-Manszijszki autonóm területről érkezik a MITEM-re. | fotó: Solnce Obi-Ugor Népek Színháza

8

10

34

8

Szemében tűz, lelkében erő

Történelmünk kezdetét kívánjuk bemutatni, mely minden mongol számára a nemzeti büszkeségünk forrása. Az Ég fia középpontjában a hazaszeret és a függetlenség áll. Az előadással az volt a célunk, hogy bemutasuk: a hsiungnuk a mongolok ősei voltak. (*Naranbaatar Namnan*)

10

Határtalan szerelem

Szlovák Capuletek és magyar Montague-k játsszanak a Kassai Nemzeti Színház januárban bemutatott Rómeó és Júlia előadásában. Vidnyánszky Attila rendezése nemcsak szerelem és halál frigyéről, hanem a két nép viszonyáról is szól, és arról az együttműködésről, amelynek tanúi lehettünk a Kassán zajló próbákon. Riport.

34

Portré: Schnell Ádám

„Egy darabig úgy gondoltam, hogy nekem is azt az utat kell járnom, azt a fajta »szent örületet«, amit Őze és Latinovits képviseltek minden alakításukban. Ez később elcsendesedett bennem, mert rájöttem, hogy én nem vagyok zseni.”

40

Őze Lajos 90

„Gyűlölöm a hivatásom! De nem tudok nélküle élni” – mondta Őze Lajos. Az önmagával örökké elégedetlen, zárkózott és önpusztító életet élő művész emlékét nagyszerű színpadi és filmes alakítások őrzik. Kérlelhetetlensége és tehetsége sokak számára szolgált példaként.

NEMZETI magazin – a Nemzeti Színház ingyenes időszaki kiadványa • 2025. április • XII. évfolyam 8. szám |

Főszerkesztő: Kornya István • A szerkesztő munkatársa: Görömbölyi László • Fotó: Eöri Szabó Zsolt • Korrektúra: Lukácsy György

| Kiadó: Nemzeti Színház Nonprofit Zrt. • Felelős kiadó: Vidnyánszky Attila vezérigazgató • Médiaajánlat: 30/508-4711 | Nyomdai

előkészítés: Inform-Line Stúdió Bt. | Nyomás: HTS-ART Nyomda | Megjelenik 6000 példányban | Lapzárta: 2025. április 16.

Címlapon:
Bordás Roland és Batta Lili Lujza
a *Liliom* című előadásban
| fotó: Eöri Szabó Zsolt

JEGYVÁSÁRLÁS

Jegypénztár a Nemzeti Színházban
1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
telefon: +36 1 476-6868
e-mail:
jegypenztar@nemzetiszhaz.hu

Nyitvatartás:
H–V: 10–18 óra, illetve az előadások
kezdetéig.

www.nemzetiszhaz.hu/jegyinformacio

12. MITEM

- 6** Vidnyánszky Attila: A szépség őrzői
- 8** Szemében tűz, lelkében erő – Naranbaatar Namnan
- 10** Határtalan szerelem – szlovák-magyar Rómeó és Júlia
- 14** Előadás-ajánló • A vakok | Oreszteia | Vér nélkül | Gertrud | Cyrano | Bereniké
- 20** MITEM-program

PREMIER GALÉRIA

- 22** Liliom

NÉZŐPONTOK • OLASZ SZALMAKALAP

- 24** Szécsi Noémi: Egy francia szalmakalap
- 24** Sajgó Szabolcs: Szerethető sárarany?

ELŐADÁS-AJÁNLÓ

- 26** Medvevára | Tóték | Ázott hajában hét halott bogár ragyog | Ők tudják, mi a szerelem | Slava's Snow Show

PORTRÉ • SCHNELL ÁDÁM

- 34** Útközben nincs kiszállás

ÉVFORDULÓ • ŐZE LAJOS 90

- 40** Kitörni a gúzsakötöttségből – színházi pályakép
- 45** „Ne szólj soha feleslegesen!” – filmek, szerepek

SZÍNHÁZNOVELLA

- 46** Novák Zsüliet: Magda

50 PROGRAMAJÁNLÓ

52 HAVI MŰSOR – MÁJUS

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

A *Körhinta*, A *föltámadás szomorúsága*
és az *Egri csillagok* című előadások
támogatója
a Nemzeti Kulturális Alap.

Nemzeti
Kulturális
Alap

12. MITEM • 2025. ÁPR. 25. – MÁJ. 25.

MOBY DICK

Herman Melville regényéből színpadra írta Alekszandr Szekulov

Rendező: DIANA DOBREVA

Ivan Vazov Nemzeti Színház | Szófia, Bulgária

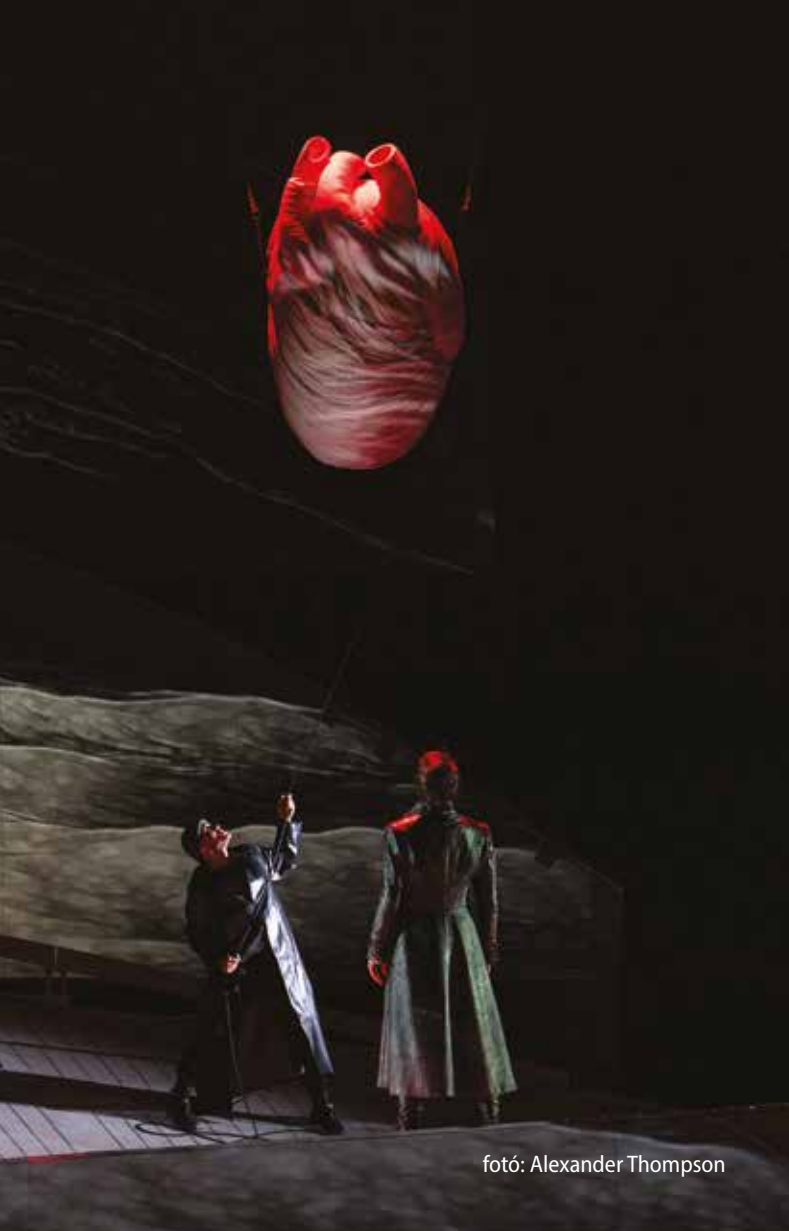
május 15. – 19 óra • Nagyszínpad

A szépség őrzői

A Madách Nemzetközi Színházi Találkozón (MITEM) a kezdetétől tapasztaljuk, hogy a színház arra készítet minket: építsünk hidakat. Immár 12. alkalommal hívjuk barátkozásra vendégeinket és közönségünket. Színházi barátokat kerestünk – mert a magyar kormány kitartó támogatásának hála megtehetjük ezt az elmúlt bő évtizedben.

Ennek is köszönhető, hogy több társulatot visszatérőként üdvözölhetünk Budapesten, a Nemzeti Színházban. A művészi együttműködés legmagasabb foka a közös produkció, és nagyon örülünk neki, hogy a Kassai Nemzeti Színházzal közös *Rómeó és Júlia* előadásunkat Szlovákia után Magyarországon, a MITEM-en is láthatja a közönség. Ez a produkció az esztétikai értéken kívül a hídépítésről szól, ami kezdetől fontos célkitűzésünk.

fotó: Alexander Thompson

A 12. MITEM ORSZÁGAI

Albánia • Belgium • Bulgária • Észak-Macedónia • Franciaország • Georgia • Görögország • Izrael • Japán • Kína • Lengyelország • Magyarország • Mexikó • Mongólia • Olaszország • Hanti-Manszijszki autonóm terület (Oroszország) • Románia • Szlovákia • Szerbia • Törökország

A 12. MITEM részletes programja és jegyinformációk:
www.mitem.hu

Örülünk azoknak – így a kínai, mongol, japán – társulatoknak, akikkel a barátkozás Budapesten még csak most kezdődik, és szeretettel látjuk viszont izraeli, mexikói, olasz, román, francia, görög, bolgár, török barátainkat.

A hidak építésének szándéka vezet bennünket, amikor a MITEM-en létrehozuk a Nemzetiségi Színházak Világszövetségét. Több száz olyan színház van a világban, amely etnikai, nyelvi kisebbségként harcol azért, hogy megmaradjon a nyelve, életben maradjon a kultúrája. Megpróbáljuk ezeket a színházakat összegyűjteni, és együtt gondolkodni, megpróbálunk megosztani egymással tapasztalatokat, túlélési technikákat.

Mert a valódi sokszínűség gyönyörködtet. Megerősít bennünket a művészek szerepéről elmélkedő Ferenc pápa is, aki februárban arra biztatta „a szépség őrzőit”, akik képesek „a világ sebei fölé hajolni”, hogy alkotásaikkal feltárják a történelem rejtett jóságát, és a nyugalanság békéjét kínálják fel az emberiségnek. Szeretettel fogadott művész barátainkkal és közönségünkkel együtt mindannyian egy nyugtalan korban élünk, és a 12. MITEM-en remek előadásokon, találkozásokon keresztül keressük idén is azt, ami összeköt bennünket, ami békét hozhat számunkra. Erre az ünnepre hívjuk kedves vendégeinket!

VIDNYÁNSZKY ATTILA
a MITEM alapítója és művészeti vezetője

Szemében tűz, lelkében erő

Naranbaatar Namnan nemzeti büszkeségről, hiteles „tűzásokról”, a hagyomány és a modern színház ötvözéséről

„Mongólia történelmét jó kétezer évre visszatekintve azért vizsgáljuk és állítjuk színpadra, hogy ezt a múltat a korszak társadalmi és kulturális sajátosságainak a bemutatásával hozzuk közelebb a közönséghez” – mondja Naranbaatar Namnan Az Ég fia című előadás rendezője, az ulánbátori Mongol Nemzeti Dráma Színház igazgatója.

A hun birodalom alapításáról szól Az Ég fia előadás. A történeten, a sztorin túl, miként fogalmazná meg a produkció lényegét?

– Történelmünk kezdetét kívánjuk bemutatni, mely minden mongol számára a nemzeti büszkeségünk forrása. *Az Ég fia* középpontjában a hazaszeret és a függetlenség áll. Az előadással az volt a célunk, hogy bemutassuk: a hsiungnuk a mongolok ősei voltak.

A hsiungnukat tartják a hunok őseinek.

– Így van. Mongólia történelmét jó kétezer évre visszatekintve azért vizsgáljuk és állítjuk színpadra, hogy ezt a múltat

a korszak társadalmi és kulturális sajátosságainak a bemutatásával hozzuk közelebb a közönséghez. Ez az előadás első külföldi útja.

A darab tükrözi a mai mongol nemzeti identitást?

– Úgy gondolom, az előadás jól mutatja azt az erős kapcsolatot, amely a hazát, annak történelmét és a bennünket körbe ölelő természetet összeköti, és az emberek nemzeti büszkeségét jellemzi. Bár Mongólia gyorsan fejlődik, és egyre nagyobb teret nyer a modern városi élet, anyagi kultúránk és hagyományaink továbbra is szerves részét képezik kulturális örökségünknek. A színpadon megjelenő viseletek és az olyan szertar-

NARANBAATAR NAMNAN

1975-ben született Ulánbátorban. A Mongol Állami és Kulturális Egyetemen színészetet és rendezést tanult, 2012 óta az intézmény oktatója. 2000-től a Mongol Állami Akadémiai Drámai Színház színésze és rendezője, majd főrendezője volt, 2024 óta az intézmény igazgatója. Színházi munkái mellett, filmrendezőként is ismert a hazájában. Több alkalommal főrendezője volt a Naadam Mongol Nemzeti Fesztivál megnyitó ünnepségének. 2018-ban Mongólia kulturális nagykövétvé nevezték ki.

Bitogtokh Tsognemekh: **Az ég fia**

Rendező: NARANBAATAR NAMNAN

Mongol Nemzeti Dráma Színház | Ulánbátor, Mongólia
mikor? hol?

április 25., 26. – 19 óra • Nagyszínpad

tások, mint például a Napnak és Holdnak szóló imádság, ma fontos szerepet játszanak Mongóliában, és állami ünnepségeken is megjelennek.

Egy múltból szóló színdarab esetében mindig felmerül a történelmi hűség kérdése.

– *Az Ég Fia* hiteles forrásokra épül. Ha számszerűsíteni kellene, azt mondanám, a mű körülbelül hetven százalékban valós történelmi eseményeken alapul, a többi részében művészi eszközökkel gazdagítottuk a cselekményt, de mindenképpen a történelmi hűség jegyében használjuk a szimbólumokat, a művészi kifejezőeszközöket és a „túlzásokat” is, annak érdekében, hogy még hatásosabb legyen a színpadi történet.

Az előadás ötvözi a hagyományt és a modern színházat?

– Így van. A régi hősi eposzi költészet jellegzetességeit – a ritmust, a metaforákat és a szimbólumokat – ötvöztük

a modern technológiai megoldásokkal a színpadkép, látvány megvalósításában. Így sikerült harmonikusan egyesíteni a hagyományt a kortárs színházi formákkal. Ez a kettősség jellemzi egyébként a mai mongol színházat, amelynek gyökerei az eposzi történetmesélésig nyúlnak vissza, amit nevezhetünk „jurtaszínháznak”, de én inkább a „vándorkönyvtár” kifejezést használnám rá. Ebből kiindulva a modern és európai színházi stílusokat sajátos módon ötvözve alakul a mai mongol színház egyedi stílusa.

Az előadás a birodalomalapítás 2220. évfordulójára készült 2011-ben. Változott azóta a produkció?

– Társadalmunk változásban van, újabb régészeti kutatások eredményei váltak ismertté, ezért tavaly úgy döntöttünk, tizenhárom év elteltével szükségessé vált a darab átdolgozása. Ezt a döntésünket az is „segítette”, hogy meghívást kaptunk a MITEM-re. Az alapszerkezet és a tartalom megőrzése mellett a jelmezek, a zene, a világítás, a hangzásterv megújult, a szereposztásban is történtek változások. A bemutató óta felnőtt egy új nézői igényekkel rendelkező nemzedék, és szeretnénk, hogy az ő számukra is élmény legyen az előadás.

Ön nemcsak rendezője, hanem *Az Ég fiát* bemutató Mongol Nemzeti Dráma Színháznak az igazgatója is. Milyen repertoárt építenek?

– Mindig is kiemelt figyelmet fordítottunk a nemzeti témájú darabokra, mint *Az Ég fia*, amely a kortárs Bitogtokh Tsognemekh drámája, valamint a világirodalom klasszikus műveire, és nem feledkezünk meg a szórakoztató előadásokról sem. A klasszikus művek elsősorban identitásunk erősítését szolgálják azáltal, hogy kifejezésre juttatják a mongol gondolkodásmódot és világnézetet. Ezek arra ösztönzik a fiatal generációkat, hogy megértsék, kik voltak az őseik, kik is ők ma, és kik lehetnek a jövőben. Ezért is fontos, hogy már a gyerekeknek is készítsünk előadásokat.

Kiket láthatunk a színpadon?

– *Az Ég Fia* népes színészi gárdáját Mongólia legelismertebb művészei alkotják. A főszereplő, Modun alakítója a fiatal Shinebayar Baasanbuu, aki hitelesen kelti életre ezt a történelmi karaktert, és megmutatja egy mongol sanjü – vagyis uralkodó – tetteinek lelki mélységeit is. Az előadásban három korosztály képviselteti magát, a fiatal színészek a mongol színház jövőjét jelentik, akik tovább virágoztatják ezt a művészeti formát. Szeretnénk, ha az előadásunk után a magyar közönség is egyetértene azzal a közmondásunkkal, miszerint „egy mongol szemében tűz, lelkében erő lakozik”.

KORNYA ISTVÁN

Határtalan szerelem

A kassai szlovák-magyar Rómeó és Júlia előadása Budapesten

Szlovák Capuletek és magyar Montague-k játsszanak a Kassai Nemzeti Színház januárban bemutatott Rómeó és Júlia előadásában. Vidnyánszky Attila rendezése nemcsak szerelem és halál frigyéről, hanem a két nép viszonyáról is szól, és arról az együttműködésről, amelynek tanúi lehettünk a Kassán zajló próbákon. Az előadást május 20-án Budapesten is láthatja a közönség a Madách Nemzetközi Színházi Találkozón, a MITEM-en.

A kassai és a budapesti Nemzeti közös előadása hallatán mindenki felkapja a fejét, hiszen e kétnyelvű produkció valóban túlmutat a színház világán. A két teátrum igazgatója, Ondrej Šoth és Vidnyánszky Attila korábbi együttműködésüket szeretnék volna új szintre emelni.

MÉLYÍTENI A KAPCSOLATOKAT

A kassai társulat két előadással szerepelt Budapesten: 2023-ban a *Hamlet-rituálé* című Šoth-koreográfiával vettek részt a 10.

Nemzetközi Színházi Olimpia keretében zajló 9. MITEM-en, 2024-ben pedig a *Memento mori – Anne Frank naplója* című balettelőadással érkeztek a pesti Nemzetibe. A két direktor kezdettől kereste annak a módját, hogyan lehetne a vendégjátékokon túlmutató gesztussal elmélyíteni a színházak közötti kapcsolatot. Így jött az ötlet: a 2021-ben Budapesten bemutatott *Rómeó és Júlia*, amely két évig nagy sikerrel ment a Nemzetiben, és a 2023 novemberében bekövetkezett, emlékezetes balesetig volt repertoáron, Kassán születessen újjá...

William Shakespeare

Rómeó és Júlia

rendező: VIDNYÁNSZKY ATTILA

Kassai Nemzeti Színház, budapesti Nemzeti Színház

mikor? hol?

május 20. – 18 óra • Nagyszínpad

A kétnyelvű *Rómeó és Júlia* ötletét rendkívül gyors döntés követte: egyik színház sem tervezett ilyen bemutatót a 2024/2025-ös évadjára, de mindkét fél helyet szorított a rendező próbafolyamatnak. A szlovák-magyar verzió létrehozása különös terhet rótt a színészekre, nemcsak a munkatempó, hanem a nyelvi akadályok miatt is. Az erőfeszítést végül siker koronázta, és zajos tetszést aratott a januári bemutató. Ha a két társulat rendkívül bonyolult egyeztetése miatt ritkán tudják is játszani, Kassán repertoáron van az előadás, amely a 12. MITEM keretében Budapestre érkezik.

LÉPÉSEK EGYMÁS FELÉ

– Szlovák részről hatalmas a nézői várakozás. A próbákat látva biztos vagyok benne, hogy a közönségnek tetszeni fog az előadás, ugyanakkor ne legyünk naivak. Lesznek olyan hangok is, amelyek beemelik majd egy politikai térbe ezt a művészi együttműködést. Feszültség mindig is volt és lesz. Tehetünk úgy, mintha ezt nem látnánk, nem hallanánk, vagy tehetünk

egy lépést egymás irányába – fogalmazta meg aggodalmát és reményét még a próbák idején Alena Ďuránová, a kassai teátrum prózai tagozatának vezetője.

A kassai próbák alatt megtapasztaltuk, hogy ezt a „lépést” különböző módokon is meg lehet tenni. *Rómeó és Júlia* három „lépésben”.

A HÁROMFEJŰ SÁRKÁNY

2024. november vége. Kezdődik a kassai próbafolyamat, amely a legjobb szándék mellett is hemzseg a bábeli pillanatoktól. A Nemzeti Színház társulatának tagjai, a Kassai Nemzeti Színház szlovák színészei és a több ország művészeiből álló kassai balettkar táncosai nemcsak a darabot próbálják, hanem egymással és a rendezővel is próbálnak szót érteni. Vidnyánszky Attila magyarul adja az instrukciókat, amit a Kijevben végzett rendező a soknemzetiségű balettkar oroszul beszélő táncosainak időnként az ő anyanyelvükön is elmond. Szlovákra részben a tánckar egyik tagja, Dalibor Fabian fordítja az elhangzottakat, majd angolul is összefoglalja azoknak, akik sem a magyart, sem a szlovákot, sem az oroszot nem beszélik. A rendkívül feszített tempójú próbafolyamat azonban a megértés jegyében telik. Ennek az egyik kulcsa Peter Cibula, aki színészként Capuletet, Júlia apját alakítja.

– Volt pár pillanat, amikor összekavarodtam – mondja a magát sokszor háromfejű sárkánynak érző Péter Cibula, aki nemcsak a saját szerepét próbálja, hanem ezer apró gondot megoldó asszisztensként segít a rendezőnek, és még tolmácsol is a kollégáknak.

– Léván nőttem fel, ahol elég sok magyar él – meséli a szlovák-magyar lakosságú Ipolyságon született Peter Cibula, aki a kassai Thália Színházban három évig magyarul játszott, onnan szerződött át a szlovák nyelvű kassai Nemzetibe. – Az egyik nagyanyám bár értett szlovákul, csak magyarul beszélt, tőle kezdtem el tanulni a magyart. Kissrácként, fiatakként fociztam, kosaraztam, és a fordításban mindig az én segítségem kérte az edző. Aztán magam is amolyan „Rómeó és Júlia-helyzetbe” kerültem, hiszen beleszerettem egy magyar lányba, akitől szintén sokat tanultam. Lévától keletre, főleg a magyarok lakta vidékeken mi voltunk a hülye szlovákok, Lévától nyugatra pedig mi voltunk a hülye magyarok.

A színésznek tehát van személyes tapasztalata arról, hogy a szlovák-magyar kérdés – mondjuk így – sok „nehézséget” okozott, ezért is különleges számára ez a közös előadás.

ACTIVITY A TAKARÁSBAN

A Capulet család két szolgája különleges párost alkot. A Péter Čizmar és Rác József által játszott figurák ugyanis olyanok, mint a zsák meg a foltja. Két bolond, akik együtt csnek-kelnek,

ugyanakkor Vidnyánszky Attila rendezésében ők a „minden-tudó” kar, amely keretezi és tovább gördíti a történetet. Önfeledten éneklük – természetesen két nyelven – Shakespeare epilógusát: *„Két nagy család élt a szép Veronába, / Ez lesz a szín, utunk ide vezet. / Vak gyűlölettel harcoltak hiába, / S polgárvér fertzett polgárkezet. / Vad ágyékukból két baljós szerelmes / Rossz csillagok világán fakadott, / És a szülők, hogy gyermekük is elvesz, / Elföldelik az ősi haragot.”*

De van egy kis bökkenő: a két színész úgy adja elő a számtalan rögtönzéssel tűzdelt jelenetet, hogy valójában nincs közös nyelvük. Azaz mégis! Rácz József szerint a színháznak önálló nyelve van, s ezt színészként mindketten jól „beszélük”. Az előadás egy pontján pedig – megannyi nyelvi játékot és félreértést eljátszva – arra jönnek rá, hogy mindketten ismerik ugyanazt a népdalt, csak éppen a saját nyelvükön és más-más szöveggel. De azon a közös éneklés sem segít, hogy a magyar színészek a takarásban is rászorulnak az „alakításra”, ha valamit meg kell beszélniük mondjuk a kellékessel. Ha a sötétben nem találják a következő jelenethez szükséges kelléket, hiába is kérnék szavakkal. Mint az *activity* című játékban: el kell mutogatniuk.

SZERELEM/LÁSKA

A színészek egymás közötti kommunikációja során tehát sok akadályt kell leküzdeni. Meglepő módon nem a szlovák vagy magyar végszó – vagyis, amivel az egyik szereplő a saját szövegét befejezi, és ahonnan a másik folytatja – megjegyzése a legnagyobb kihívás. Péter Čizmar szerint a szlovák színészeknek az okozza a legnagyobb nehézséget, hogy a két nyelv teljesen

másképp hangsúlyoz, és emiatt az intonáció nem segít a kolléga érzelmi állapotának megértésében, és nehéz csupán az elhangzottakból megítélni, mit emel ki mondandójában a partner.

De talán éppen a sok „nehézség” teremti meg az előadás számos mulatságos és felemelő pillanatát: amikor egyik vagy másik karakter egy-két mondat vagy szó erejéig áttéved a nyelvi határon. Ez például az Adriana Krúpová által alakított Dajka esetében inkább humor forrása: amikor Júlia pesztrájaként ő szólal meg magyarul, az mindig a házsártos, a fiatal lányt védő „mostoha” figyelmeztetése is egyben a „magyar Rómeó” felé. Nem úgy a szerelmesek esetében. Amikor a két fiatal egyedül van, a shakespeare-i párbeszéd többletjelentést kap. Mindketten anyanyelvükön beszélnek, de időnként a másik nyelven vallják meg szerelmes érzéseiket. Ezzel rendkívüli hatást váltanak ki a másiktól, de még inkább a nézőből: a nyelvi korlátok leküzdése teszi igazán átélhetővé a szerelmüket.

A szerelem határtalansága mellett ez az előadás egy másfajta határtalanság üzenetét, vagy inkább a reményt is közvetíteni kívánja.

– Abban bízunk, hogy akik megnézik az előadást, látják majd, hogy az a nyelvi különbségek ellenére is működik – mondja Peter Cibula, és azt reméli, hogy rádöbbennek az emberek: ez a hétköznapi életben is lehet így. – Nem kell rögtön heves érzelmekkel reagálni a másakra, sokkal inkább a megértés szándékával érdemes egymás felé fordulnunk.

LUKÁCSY GYÖRGY

| fotó: Suu Tanaka, Tomáš Marton

PRÓBA KÖZBEN

WERKFILM

A rendhagyó Rómeó és Júlia előadás készületeiről, a próbafolyamat kihívásairól és a két társulat összehangolódásáról Nagy Anikó Mária rendező lírai werkfilmet készített *Határtalan szerelem* címmel. A dokumentumfilmben megszólalnak a produkció alkotói, bepillantathatunk a próbákba és a kulisszák mögé. A *Határtalan szerelem* című dokumentumfilmet a tervek szerint a közmédia még a budapesti előadás előtt műsorra tűzi.

A vakok

A nemlátók, akik „mindent” látnak...

Egy elszigetelt területen tizenegy vak ember küzd azért, hogy megtalálja az utat a visszatéréshez. Időnként azonban túllépnek fizikai vakságukon, és egy labirintusszerű utazásra indulnak, követve saját lépteiket. Lépésről lépésre újraélik emlékeiket. Arra invitálnak, hogy velük együtt megtapasztaljuk élményeiket, kérdéseket tegyünk fel magunknak, és válaszokat találjunk azokra.

Ezek a kérdések segítenek felfedezni az élőlényekben rejlő fizikai és identitásbeli különbségek szépségét azon a világon, amelyen mindannyian osztozunk. Mert a világunk egy olyan hely, ahol a sokféleség és az emberi élet mulandósága teremtik meg annak legmélyebb és legszebb vonásait.

„Egy réges-régi északi erdő mélyén a csillagos égbolt alatt, mely az öröklétből ered. Középen egy nagyon öreg pap ül az éjszakában hatalmas, fekete lepelbe burkolózva. Feje és felsőteste hátrahanyatlik, halálos mozdulatlan-

ságban támaszkodik egy hatalmas, odvas tölgyfa törzsének. Arca ijesztően sápadt, viaszossá dermedt, lilás ajkai szétnyíltak. Néma és mozdulatlan szemei az örökkévalóság nem látható oldalát fürkészik, megannyi örök fájdalomtól véresen csillognak a könnyek alatt.” Pápai Sára fordításában így kezdődik a Nobel-díjas, francia nyelven író, flamand származású belga drámaíró, költő, esszéíró Maurice Maeterlinck 1921-ben megjelent *A vakok* című drámája, amely a gazdag életmű egyik csúcsa.

Az Észak-Macedónia fővárosában, Szkopjében működő Török Nemzeti Színház előadása a MITEM etnikai és nyelvi kisebbségek színházait bemutató programjának része.

QENDRIM RIJANI

A macedóniai Kicevóban született. Színházrendezői diplomáját a Tirana-i Művészeti Egyetemen szerezte. Számos előadást rendezett Albániában, Észak-Macedóniában és Koszovóban, amelyek fesztiválokon szerepeltek Európa-szerte, többek között Bosznia-Hercegovinában, Szerbiában, Oroszországban, Svájcban és Törökországban. Jelenleg a szkopjei Albán Nemzeti Színház házi rendezője, valamint vendégprofesszor a tiranai Művészeti Egyetemen és a Tetovói Állami Egyetemen, ahol színházrendezést és színészmesterséget tanít.

Maurice Maeterlinck: **A vakok**

Rendező: Qendrim Rijani

Török Nemzeti Színház | Észak-Macedónia, Szkopje

mikor? hol? | április 30. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

Oreszteia

A megzabolázhatatlant feltáró, rettegést keltő mítosz

– Miért gyakorol ránk még mindig ilyen félelmetesen nagy hatást az *Oreszteia*? – teszi fel a kérdést az ókori drámák színre állítását egy életen át művelő Theodórosz Terzopulosz rendező. – Az egyik válasz talán az lehet, hogy szükségünk van a mítoszokkal való mélyebb kapcsolatra. Az *Oreszteia* mítosza veszélyes: az ismeretlen és az idegen világot idézi eléünk, rettegést kelt, feltárja a megzabolázhatatlant, az erőszakot és a legmélyebb, megszelídíthetetlen törvényeket. Klütaimnésztra arra hív bennünket,

hogyan közösen törjük össze a tükröt, amelynek szilánkjából, a mítosz gyökereit megőrizve egy új, lidérces kép tárulhat szemünk elé.

Célunk mélyre ásni az *Oreszteia* mítoszában, kutatni a kiszámíthatatlant, a szokatlant és a paradoxont. A szereplők állandó kérdéseket és dilemmákat megfogalmazva testüket az ismeretlen oltárára helyezik. Az előadás esztétikája ugyanis a test és a mítosz, az idő és az emlékezet dinamikus kapcsolatából születik.

Újra megfogalmazzuk az alapvető ontológiai kérdést: „Miről is szól ez valójában?” Egy olyan kérdés ez, amelyre nincs végleges válasz, de amely folyamatosan a hangok, a szavak, az emberi rejtély többdimenziós voltának feltárása, egy új mítosz rekonstrukciója felé terel bennünket.

Theodórosz Terzopulosz a MITEM visszatérő vendége, a *Bakkhánsnők* és a *Kurácsi mama* rendezése a Nemzeti Színház műsorán látható.

THEODÓROSZ TERZOPULOSZ

1985-ben alapította az Attisz Színházi Társulatot Delphiben. Rendezői repertoárja felöleli az ókori tragédiákat, operákat és a legjelentősebb modernkori darabokat, előadásait Görögországban és a világ híres színházaiban játsszák. 2013 óta évente vezet nemzetközi nyári akadémiát fiatal művészeknek. Műdszeréről és az Attisz Színházról több nyelven jelentek meg könyvek, többek között a nevével fémjelzett technikát bemutató *Dionüszosz visszatérése* című kötet. A Színházi Olimpia alapítója és Nemzetközi Bizottságának elnöke 1995 óta.

Aiszkülosz

Oreszteia

rendező: THEODÓROSZ TERZOPULOSZ

Görög Nemzeti Színház | Athén,
Görögország

mikor? hol?

május 9. – 18 óra • Nagyszínpad

Vér nélkül

Véget ér valaha a megtorlás? Megváltást hoz-e a béke?

Alessandro Baricco remekműve boszszúval kezdődik és megtorlással ér véget. Egy polgárháború magával sodor három férfit a labirintusában: egy apát, két gyermeket és egy vérszomjas „Minotauruszt”. A parázsló béke éveiben egy gyönyörű nő áll meg egy lottóárus előtt – a halál és a leszámolás között kell választania. „Véget ér valaha a megtorlás idősza, vagy egy ördögi kör ez, amelyben örök fogságra vagyunk ítélve?” – ez a világhírű Baricco regényének nagy

Alessandro Baricco

Vér nélkül

rendező: DIANA DOBREVA

Plovdivi Dráma Színház | Bulgária

mikor? hol?

május 17. – 19 óra • Nagyszínpad

kérdése. Az előadás pedig a színház erejével hirdeti, hogy a megváltás a megbékélésben, valamint a vérontás elutasításában rejlik. A sebeket begyógyítani pedig csak a szeretet képes anélkül, hogy újabb fájdalmakat okozna.

– Minden előadás visszahelyezi a nézőt a középpontba. Minden előadás újrafogalmazza az életcélokat, és újakat ad. A színpad az anyaméh, amelyből előbújik az emberiség. Vagy olyan, akár a repülőgép fekete doboza, őrzi a titkokat, bensőséges szavakat, imákat, reményeket. Mint minden műalkotás – és ez különösen igaz a színházi előadásokra – többszörözi a világokat, melyekben élünk. A színház a templom, amelyben az emberiség megtapasztalja az időt a maga beágyazottságában, a maga teljességében. Az előadás pedig a tű, mellyel az emberiség szakadt ruháját foltozzuk. Ha létezik olyan hely, ahol kidolgozhatjuk az emberiséghez méltó jövőt, akkor az a színház.

DIANA DOBREVA

A bolgár színházi élet egyik jelentős alakja, színész és rendezés szakon szerzett mesterdiplomát a szófiai Krasztjo Szarafov Színművészeti Akadémián. Első rendezését, a *Médeiát* 2006-ban Askeer-díjjal jutalmazták Bulgáriában. 2009-ben a Casanova előadásával részt vett az Avignoni Fesztiválon. 2017 óta főállású rendező a szófiai Ivan Vazov Nemzeti Színházban, rendszeres dolgozik Plovdiv város teátrumában is. Bulgária 2023-ban vett először részt a Nemzetközi Színházi Olimpián (amelyet Magyarország rendezett) Dobрева Selyem című előadásával.

Gertrud

Kinek a fia Hamlet? Ki bűnös és miben?

A jeles kortárs román szerző, Radu F. Alexandru újraértelmezi William Shakespeare rejtélyes dán hercegének, Hamletnek a történetét. Miközben az eredeti mű számos bizonytalanságát felszámolja, a darab már ismert szereplőinek új jelentést és árnyalatokat ad. Gertrud, az anyakirályné ördögi alakként lép színre ebben a házasságtörésről, hazugságról, gyilkosságról és hatalomról szóló drámában. Ki a király gyilkosa? Büntetést érdemel vagy megbocsátást? Csupa válaszra váró kérdés ebben a gyanús indítékokkal és feszültségteli pillanatokkal áthatott történetben. A szerző nem kerül meg a shakespeare-i dilemmákat, miközben élénk tárja a fiatal Hamlet gyötrelmes, de fáradhatatlan igazságkeresését.

– Radu F. Alexandru darabjának alap gondolata azon a feltevésen alapszik, hogy az ifjú Hamlet nem a király fia, hanem a királynőnek, Gertrudnak, és a király öccsének, Claudiusnak a gyermeke. A király erről a bűnös viszonyról még

életében tudott, és halála után a túlvilágról azzal provokálja a fiát, hogy álljon bosszút. Egy toxikus kapcsolatrendszer tárul fel, amelyben mindenki bűnös. Ebből menekül Hamlet, ezért lesz öngyilkos. Kemény, pesszimista szöveg – mondja Silviu Purcărete.

A neves román rendező a bukaresti Nemzeti Színház előadása mellett a nagyszebeni Radu Stanca és tokiói Metropolitan Színház koprodukciójában készült *Jónás*, valamint a budapesti Nemzetiben nemrég bemutatott *Olasz szalmakalap* című előadásával szerepel a MITEM programjában.

SILVIU PURCĂRETE

Bukarestben született 1950-ben, itt végzett rendezőként. A '90-es évek elején a leghíresebb román művészszínház, a Bulandra igazgatója volt, 1996 és 2002 között a franciaországi Limoges színházát vezette. Tokiótól Melbourne-ig, Montrealtól Münchenig, Béctől Glasgow-ig, Londontól São Páolóig a legnevesebb színházakban dolgozott, előadásait a legjelentősebb fesztiválokon ünneplik. A budapesti Nemzeti Színház visszatérő rendezője.

Radu F. Alexandru

Gertrud

Rendező: SILVIU PURCĂRETE

I. L. Caragiale Nemzeti Színház |
Románia, Bukarest

mikor? hol?

május 23. – 19 óra • Nagyszínpad

Cyrano

Egy szerelem komédiája – szabadság, halál és háború

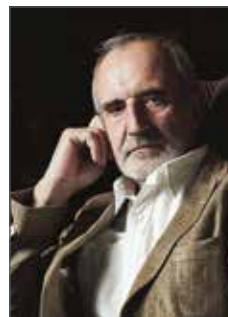
Cyranónak mindene megvan a boldog élethez: éles elme, ragyogó katonai karrier, hatalmas szív. De miért gondolja mégis, hogy méltatlan Roxán szerelmére? Talán azért, mert az orra éppoly nagy, mint a szíve? Ékesszólását a jóképű Christiannak, egy fiatal katonának kölcsönzi, aki járatlan a szerelem költészetében, nem birtokolja annak magasztos nyelvezetét, rímeit. A fiú így a Cyrano által írt gyönyörű szerelmes levelekkel nyeri el Roxán szívét. De vajon meddig tartható fenn ez a bonyolult viszony?

A 19. századi francia drámaíró, Edmond Rostand *Cyrano de Bergerac* című művével egy felejthetetlen szerelmi történetet mesél el, amelynek háttérét a tizenhetedik században zajló francia-spanyol háború adja

Rimas Tuminas egy rendkívül összetett drámát tár elénk, amely a szabadság,

a szerelem, a halál, a társadalommal való konfliktus és a háború témáit járja körül. A rendező az előadásban fölvetett emberi-társadalmi kérdések révén elkerülhetetlenné teszi az élő párbeszédet a ma is égető, emberi mivoltunkat megkérdőjelező jelenségekről, a halál elkerülhetetlenségéről, külső-belső konfliktusainkról, szabadságeszményeinkről, kompromisszumkészségünkéről, a szerelem és a szeretet erejéről, és a mind ezen értékeket felborító, újrendező háború hatásairól.

Rimas Tuminas a 2014-ben alapított MITEM egyik sztárja. Olyan előadásokkal aratott sikereket az elmúlt években, mint az *Álarcosbál*, az *Anyegin*, a *Ványa bácsi*, az *Ödipusz*. A tavaly látott *Anna Karenina*, és utolsó rendezése, a *Cyrano* már a litván rendező választott hazájában, Izraelben született.

RIMAS TUMINAS

A 2024 márciusában elhunyt rendező a kortárs litván és orosz színházi élet egyik legjelentősebb alkotója volt. 1978-ban diplomázott a moszkvai Állami Színházművészeti Főiskola rendező szakán. 1979 és 1990 között a Litván Nemzeti Színház rendezője, főrendezője volt. 1990-ben alapította a Vilnusi Kis Színházat, ezzel párhuzamosan 2007-től a moszkvai Vahtangov Színházat is igazgatta. Az orosz-ukrán háború miatt mindkét színházat, sőt Litvániát és Oroszországot is el kellett hagynia. Izraelben dolgozott haláláig.

Edmond Rostand

Cyrano **(Egy szerelem komédiája)**

Rendező: RIMAS TUMINAS

Gesher Színház

Tel-Aviv-Jaffa, Izrael

mikor? hol?

május 25. – 19 óra • Nagyszínpad

Bereniké

Egy francia klasszikus dráma modern köntösben

A Racine írói nyelvét jól ismerő Comédie-Française társulata a flamand színházi alkotó, Guy Cassiers rendezésében mutatja be a klasszicista szerző *Bereniké* című drámáját. Ez az előadás számos új lehetőséget nyújt a párbeszédre Cassiers számára, akinek munkásságát az európai történelem és a társadalmi diskurzusok vizsgálata jellemzi, kiemelt figyelmet szentelve az irodalom által felszínre hozott emberi dimenzióknak.

A *Bereniké* egy rendkívül letisztult cselekményt kínál a nézőnek, az érzelmek elsodró erejére összpontosítva figyelmünket. Titus, aki apja halála után Róma császárává válik, kénytelen visszavonni Berenikének tett házassági ígéretét, mivel a szenátus nem hajlandó elfogadni idegen királynővel kötött frigyét. Cassiers értelmezésében Bereniké erős, rendíthetetlen alakja éles kontrasztot alkot Titus és barátja, Antiochus (e két szerepet ugyanaz a színész alakítja) gyengeségével – utóbbi titokban maga is érzelmeket táplál a királynő iránt. E hatalmi szereplők – a körülmények áldozatainak tekintve magukat – személyes vágyaik és politikai kötelességük között örlődnek. A rendező víziójában Racine tragédiája újszerű megközelítésben kel életre, ahol a klasszikus szöveg a modern vizualitással ötvöződik. A színpad egy fantazmagórikus térként működik, ahol maga a valóság bomlik fel – leginkább Bereniké számára, aki fokozatosan elveszíti kapcsolatát a körülötte lévő világgal.

A *Bereniké*, a Comédie-Française új előadása nem sokkal a párizsi premier után érkezik a MITEM-re: a produkció első vendégjátékának helyszíne a budapesti Nemzeti Színház.

GUY CASSIERS

Mesteri technikai tudással alkotja meg sajátos színházi nyelvét, amelyben az irodalom, a zene és a videó tökéletes egységben fonódik össze, miközben a színészi játék végig az előadások középpontjában marad. Színháza a nyelv erejét és a politikai diskurzust vizsgálja, ezt az irányt követi a *Trilogie du pouvoir* (A hatalom trilógiája) debütálása óta. 2023-ban Mozart *Don Giovanni*-ját vitte színre a lille-i Operában, Francesconi *Trompe-la-mort* című művét a Párizsi Operában, valamint Wagner *A Nibelung gyűrűje* operaciklusát Berlinben és Milánóban. Az antwerpeni Toneelhuis színház élén, amelyet 2006 és 2022 között vezetett, elindította a *P.U.L.S. (Projekt a jövő művészei számára a nagyszínpadon)* programot, amely fiatal alkotók támogatását tűzte ki célul.

Jean Racine

Bereniké

Rendező: GUY CASSIERS

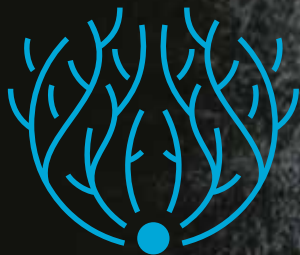
Comédie-Française | Párizs, Franciaország

mikor? hol?

június 12. – 19 óra • Nagyszínpad

„Megvan hát e rideg világnak is költészete!”

Madách Imre: Az ember tragédiája

MITEM12

12. MADÁCH NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ

NEMZETI SZÍNHÁZ, BUDAPEST • 2025. ÁPRILIS 25 – MÁJUS 25.

mitem.hu

fotó/photo: © Alexander Thompson

április 25. és 26. PÉNTEK, SZOMBAT • 19:00 Nagyszínpad	Bitogtokh Cognemeh AZ ÉG FIA rendező: Naranbaatar Namnan Mongol Nemzeti Dráma Színház Ulánbátor, Mongólia		május 4. VASÁRNPAP • 19:00 Nagyszínpad	Eugène Labiche, Marc Michel OLASZ SZALMAKALAP rendező: Silviu Purcărete Nemzeti Színház Budapest, Magyarország	
április 26. SZOMBAT • 16:00 Gobbi Hilda Színpad	Viktor Jevdokimov, Vera Kondratyeva ÉNEK ÉSZAK GYERMEKEIHEZ rendező: Viktor Jevdokimov Solnce Obi-Ugor Népek Színháza Hanti-Manszijszki autonóm terület (Oroszország)		május 6. KEDD • 19:00 Nagyszínpad	Yaşar Kemal AZ ARARÁT-HEGY LEGENDÁJA rendező: Yiğit Sertdemir Izstambuli Városi Színház Izstambul, Törökország	
április 27. VASÁRNPAP • 19:00 Gobbi Hilda Színpad Nagyszínpad, színpadi nézőtér	Thomas Perle, Clemens Bechtel SIDY THAL rendező: Clemens Bechtel Temesvári Állami Német Színház, bukaresti Állami Zsidó Színház Románia		május 6. és 7. KEDD, SZERDA • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Janovics Jenő életéből inspirálódva, Vecsei H. Miklós és Németh Nikolett szövege és a társulat improvizációi alapján JANOVICS rendező: ifj. Vidnyánszky Attila Kolozsvári Állami Magyar Színház Románia	
április 28. HÉTFŐ • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Ivan Bunyin elbeszélései alapján A SZERELEM SÉTÁNYAI rendező: Avtandil Varszimasvili Gribojedov Állami Orosz Dráma Színház Tbiliszi, Georgia		május 8. CSÜTÖRTÖK • 19:00 Kaszás Attila Terem	Thomas Bernhard - A. Sz. Puskin A MENTHETETLEN rendező: Nataša Radulović Jugoszláv Dráma Színház Belgrád, Szerbia	
április 29. és 30. KEDD, SZERDA • 19:00 Nagyszínpad, színpadi nézőtér	Carlos Pascual AZ ÖRDÖGI ÁTVÁLTOZÁS rendező: Martín Acosta A Mexikói Nemzeti Színház Társulata Mexikóváros, Mexikó		május 9. PÉNTEK • 18:00 Nagyszínpad	Aiszkhülosz ORESZTEIA rendező: Theodórosz Terzopulosz Görög Nemzeti Színház Athén, Görögország	
április 30. SZERDA • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Maurice Maeterlinck A VAKOK rendező: Qendrim Rijani Török Nemzeti Színház Szkopje, Észak-Macedónia		május 10. SZOMBAT • 16:00 Kaszás Attila Terem	Jan Fabre ÉN EGY TÉVEDÉS VAGYOK rendező: Jan Fabre Troubleyn / Jan Fabre Társulat Antwerpen, Belgium	
május 3. SZOMBAT • 15:00 Nagyszínpad	Oscar Wilde SALOME rendező: Diana Dobрева Nemzeti Színház Budapest, Magyarország		május 10. SZOMBAT • 19:00 Nagyszínpad	Jan Fabre VÉR VAGYOK - Egy középkori tündérmese rendező: Jan Fabre Nemzeti Színház, Troubleyn / Jan Fabre, Bozsik Yvette Társulat, Budapest, Magyarország * Antwerpen, Belgium	

ORESZTEIA
Athén, Görögország

május 11. VASÁRNAP • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Jan Fabre HISZEK A SZERELEM LEGENDÁJÁBAN rendező: Jan Fabre Troubleyn / Jan Fabre Társulat Antwerpen, Belgium		május 21. és 22. SZERDA, CSÜTÖRTÖK • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Liu Enping ZHAOJUN UTAZÁSA rendező: Yang Jun Xi'an Yisu Színház Sanhszi, Kína	
május 12. HÉTFŐ • 18:00 Kaszás Attila Terem	Misima Jukio HANDZSO (A legyező) rendező: Maltia Sebastian Giorgetti Centro Teatro Attivo Milánó, Olaszország		május 23. PÉNTEK • 19:00 Nagyszínpad	Radu F. Alexandru GERTRUD rendező: Silviu Purcărete "I. L. Caragiale" Nemzeti Színház Bukarest, Románia	
május 14. SZERDA • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Antoine de Saint-Exupéry A KIS HERCEG rendező: Szilágyi Bálint Teatro Fredy Gniezno, Lengyelország		május 24. SZOMBAT • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	Marin Sorescu JÓNÁS rendező: Silviu Purcărete Radu Stanca Nemzeti Színház, Tokio Metropolitan Színház Nagyszeben, Románia * Tokió, Japán	JONAH
május 15. CSÜTÖRTÖK • 19:00 Nagyszínpad	Herman Melville regényéből színpadra írta Alekszandr Szekulov MOBY DICK rendező: Diana Dobрева "Ivan Vazov" Nemzeti Színház Szófia, Bulgária		május 25. VASÁRNAP • 19:00 Nagyszínpad	Edmond Rostand CYRANO (Egy szerelem komédiája) rendező: Rimas Tuminas Gesher Színház Tel-Aviv-Jaffa, Izrael	
május 16. PÉNTEK • 19:00 Gobbi Hilda Színpad	H. G. Wells A csodálatos látogatás című novellája alapján A LÁTOGATÁS rendező: Davide Iodice Sardegna Teatro, Teatro Migjeni Shkodër Cagliari, Olaszország * Tirana, Albánia		június 12. CSÜTÖRTÖK • 19:00 Nagyszínpad	Jean Racine BERENIKÉ rendező: Guy Cassiers Comédie-Française Párizs, Franciaország	
május 17. SZOMBAT • 19:00 Nagyszínpad	Alessandro Baricco VÉR NÉLKÜL rendező: Diana Dobрева Plovdivi Dráma Színház Bulgária		AZ ÉG FIA Ulánbátor, Mongólia		
május 20. KEDD • 18:00 Nagyszínpad	William Shakespeare RÓMEÓ ÉS JÚLIA rendező: Vidnyánszky Attila Kassai Nemzeti Színház, budapesti Nemzeti Színház Szlovákia * Magyarország				

Molnár Ferenc

Liliom

Liliom – BORDÁS ROLAND | Juli – BATTAI LILI LUJZA e. h. | Mari – BUBIK RÉKA e. h. | Ficsúr – BERETTYÁN SÁNDOR | Hugó – MADÁCSI ISTVÁN | Muskátné – TÓTH AUGUSZTA | Lujza – SCHNEIDER BODZA | Hollunderné – NAGY MARI | A Hollunder fiú – BOGNÁR BENCE JÁNOS e. h. | Az esztergályos – KOVÁCS S. JÓZSEF | Fogalmazó – RUBOLD ÖDÖN | Öreg rendőr / Kapitány / Orvos – TÓTH LÁSZLÓ | Berkovics / 2. lovasrendőr / 2. detektív – SÉRA DÁNIEL e. h. | Első detektív / Budai rendőr – JUHÁSZ PÉTER e. h. | Első lovas rendőr – JAKAB K. TAMÁS e. h.

Jelmez: Wasilewski Laura // Díszlet: Fejes Szabolcs e. h. // Dramaturg: Szalánczi Ágota e. h. // Dramaturgiai tanácsadó: Szabó Réka // Zenei vezető: Kovács Adrián // Súlygó: Kabódi Szilvia // Ügyelő: Csasztvan András // Rendezőasszisztens: Vida Gábor

Rendező: FEJES SZABOLCS e. h.

mikor? hol?

PREMIER: március 21.

További előadások: május 2. – 19 óra | május 4. – 15 óra • Gobbi Hilda Színpad

| fotók: Eöri Szabó Zsolt

A *Liliom* a felnőtté válás története, pontosabban annak képtelensége: amikor nincs jövőkép. A sok szorgalmas hangya között egyetlen tücsök ciripel. Húszévesen szórakoztató, elbűvölő fickó Liliom, harminc évesen ugyanakkor ez az állapot már nem olyan szexi. Egy fiúból úgy lesz férfi, hogy először megtanul felelősséget vállalni magáért, utána a társáért, majd a családjáért, és a kivételesen erős férfiak pedig másokért. Ezek azok a lépcsőfokok, amikre Liliom sosem képes fellépni...

FEJES SZABOLCS rendező

SZÉCSI NOÉMI

„**Az ostobaságon és mások bal-szerencsén manapság is üdítő nevetni.**

SAJGÓ SZABOLCS

„**A darab kicsit olyan, mint a börtön-be zárt ember humora.**

Egy francia szalmakalap

A színpadon egy fiatalember toporzékol, akit egy hajsál választ el attól, hogy ügyei megnyugtatóan rendeződjenek, ám mindaddig, amíg ez nem történt meg, mélységes kétségbeesés az osztályrésze. Mi pedig ülünk a sötét nézőtérben és nevetünk ezen. Fontos, hogy a főszereplő nem fedheti fel mások előtt a cselekedetei mozgatórugóit, hogy megértésre nem, csak félreértésre számíthat, és hogy mindenki állhatatosan ellene dolgozik a játékidő alatt. A magyar színpadokon jobban ismert francia szerző, Georges Feydeau „szellemi elődje” Eugène Labiche (1815–1888) *Olasz szalmakalap* című darabja valódi színházi klasszikus, akárcsak Plautus *Hetvenkedő katonája*, hiszen örök vígjátéki sémákat sorjáztat, amelyeket élettel megtölteni a mindenkori színházi társulat feladata. Talán pont olyan, mint egy szalmakalap: olcsó anyagból előállított hétköznapi használati tárgy, ami – akárcsak a vígjátékban – egyedi, pótolhatatlan ruhadarabbá is változhat, ha az, aki mutatósan kicifrázza, ért a (kalapos) mesterséghez.

Az először 1851-ben színpadra állított bohózatot én magam korábban egy tíz évvel ezelőtti francia színházi előadásban láttam, ahol a nemzedéke kiemelkedő tehetségeként már huszonegy évesen – mindeddig a legfiatalabbként – a Comédie-Française-hez szerződött Pierre Niney ágalt Fadinard szerepében. Niney azóta érett színész lett, tavaly egy világszerte sikert arató francia film, a Dumas-féle *Monte Cristo grófja* legújabb adaptációjában aratott babérokat árnyalt alakításával. De az 2014-es előadásban az abban az időben még csak huszonöt éves színész akkor sem csillogtathatta volna meg képességeit, ha már minddel rendelkezett volna. Ez a Fadinard még annyira sem bonyolult figura, mint az először a jósága és ifjonti naivitása, majd kiábrándultsága és bosszúvágya által mozgott Monte Cristo grófja. A Nemzeti Színházban Herczeg Péter alakította fiatalembert kizárólag az esküvője tartja mozgásban, vagyis az ezzel kapcsolatos vágyai és félelmei.

Szerethető sárarany?

Vidéki násznép érkezik Párizsba, a vőlegény várja őket. Váratlan bonyodalom miatt azonban veszni látszik az aznapra tervezett esküvő. Közben megismerjük a butus mennyaszszonty és primitív családját, rokonságát, a nőcsábász vőlegényt és életének néhány zavaró részletét. Bepillantathatunk egy másik házasság hétköznapijaiba is: felbukkan egy félrelépő menyecske a kardcsörtető szeretőjével, és a csalfa feleségét kereső férj is előkerül. A bonyodalmat az okozza, hogy a félrelépők titkos erdei légyottja során az asszony bokorra helyezett rendkívüli (olasz) szalmakalapját az arra lovagló és éppen a közelben megpihenő vőlegény paripája megcsócsálja... A lényeg: ha nincs kalap, nincs esküvő. A vőlegény nyakába veszi a várost, hogy szerezzon egyet, és ezzel megmentse az esküvőt, a násznép viszont azt hiszi, előlük menekül, és üldözik, és nyomukban van a csalfa feleség és a kardcsörtető szerető is, akik a kalap nélkül lebuknak az őket üldöző férj előtt. A rendkívüli (olasz) szalmakalap azonban hiánycikk, és a keresése sok kalandra, mulatságos helyzetre, félreértésre ad alkalmat. A helyzet végül deus ex machina megoldódik: a félnotás, süket és vén vidéki nagybácsi nászajándéka egy *firenzei kalap* (ez a darab eredeti címe), hasonmása annak, amit a paripa megcsócsált. A vőlegény ezt aztán azonnal át is adja a házasságtörőknek, akik így nem buknak le. Mindenki megnyugszik, kezdődhet a menyegző. A befejező tömegjelenetben az emberek ruháikkal együtt minden feket levette magukról szívük pillanatnyi választottjával félmeztelenül táncra pendülnek. A fölsejlő orgiát a lehulló függöny takarja el.

Eugène Labiche nem valami filozofikus magasságokba emelő művet alkotott. „*A darab először olvasva nem nyűgözött le*”, vallotta több színész is az előadást követő beszél-

Az ifjú földbirtokos szeretné minél hamarabb birtokba venni szende és tudatlan menyasszonyát, azonban ehhez az kell, hogy a szintén tudatlan, viszont ráadásul még hirtelen haragú apósa a szertartás során minden akadály nélkül átruházza rá a szüzet. Fadinard magától értetődően az esküvője napján keveredik gyanúba, közvetlenül a násznép érkezése előtt, midőn lova összerágja egy szeretőjével pásztorórán időző férjes asszony kalapját.

A Comédie-Française előadásában Niney Charlie Chaplin és Buster Keaton iskolája szerint testből indítva játssza el a fiatalember hisztérikus problémamegoldását, a Nemzeti előadásában azonban a komédia fizikai aspektusát elsősorban a nász-

getésen. Úgy hatott rájuk a művel való első találkozás, mint az őszinte színházigazgatóra 1851-ben, aki az ősbemutatóra el sem ment, olyan bolondságnak tartotta az egészet. A Nemzeti színészeinek nem volt választási lehetőségük, amit aztán egyáltalán nem bántak. A próbák alatt szívükbe zárták a darabot, elsősorban a román rendező, Silviu Purcărete lenyűgöző személye miatt. A szerző és a rendező egymásra talált? *„Igazán csak a bemutató végén felcsattanó vastaps nyugtatott meg”*, mondta az egyik szereplő.

Kérdezgetem magamtól, mitől közönségsiker ez a darab 174 éve. Labiche éles szeme, „kiábrándító” emberismerete találozón láttatja kisded játékaival, földhöz ragadtságával, álszentségével, önámításával „a tegnapi és ma ugyanolyan embert”. Az embert, aki egyedivé akar válni, meg akarja mutatni magát, aki mégis nehezen tud kitörni a középserűségből. Az embert,

népre bízta a rendező, Silviu Purcărete. Ostoba birkanyájnak is nézhetnének őket, de a főként az SZFE hallgatói által alakított csoportozat a nyájnál is egységesebb, ahogyan a bőszerű apóst játszó Trill Zsolt vezetése mellett megérkeznek és esztelen, destruktív tevékenységbe kezdenek a színpadon, mint valami eperfa leveleit egy szempillantás alatt lerágó hernyósereg.

A hibbant vidéki rokonság – a násznép, az após, valamint Polyak Anita bamba menyasszonya és a Schnell Ádám játszott a süket nagybácsi – minden megjelenésükkel begyűjtik a nekik járó tapsot és nevetést a rendezői innovációként epizódszereplőként fellépő díszletmunkásokkal együtt, ezért a többieknek kevesebb jut. Pedig akad itt szerelemre éhes kalaposnő, csalfa feleség, féltékeny férj, kikapós szobalány, szerelemtől és indulattól elvakult katona, na meg külön arisztokraták – Szűcs Nelli és Bodrogi Gyula – akik jelenete a vaudeville irányából már a groteszk felé mutat. Látszik, hogy Eugène Labiche jól ismerte a vásári komédia azon állandó szereplőit, akikre az élete során megkonstruált száznyolcvan darabja cselekményét és dialógusait építhette. Hiszen ma már nem rágják össze a lovak az asszonyok kalapját, és a tudatlanságban nevelt szűz menyasszony ugyanúgy nem általános jelenség, mint a szalonjába meghívott zeneművész előtt sédülten hódoló bárónő. Az ostobaságon és mások balszerencséjén azonban manapság is üdítő nevetni, még ha az élmény két óránál tovább nem is hat.

a szerző író

aki ugyanakkor fél kiválni a tömegből. Labiche színpadi alakjai azonnal ismerősek. A nagy gondolatokat és érzéseket átadni nem tudó vagy nem akaró szerző erőssége a szípkázó humor, a helyzetkomikumok iránti kifinomult érzékenység. A színpad világa az anyanyelve, a színházi hatás a vérében van.

Kérdezem magamtól, miért tapsoltam néha vonakodva vagy sehogy. Talán mert megjelenik a színpadon a felnőtt, öreg, gyermeket állandóan és mindenütt erő agresszív, primitív szexuális „kultúra”, ami azzal fenyeget, hogy megfosztja az embert igazi sajátosságától, ami pedig ezen a területen is kiemeli az állatvilágból? Vagy hogy a házasságról csak kiábrándító, bár szellemes üzenete van? Hasonlóképpen az emberi közösségről? Hogy a szellemes üzenetek inkább „lezárják” a nézőket, nem „felnyitják” a nagyobb jó, a több felé?

Aztán arra gondolok, hogy a darab kicsit olyan, mint a börtönbe zárt ember humora, aki viccet űz a bilincsből, a rácsokból, a cella világából, hogy ember tudjon maradni. És megnyugtat a rendezőt, a színészekből áradó emberség, az IGEN erre a sárgarany, húsvér emberre, aki minden bukdácsolásával, kicsinyességével, gyarlóságával és bűnével együtt szerethető. Akinek hétköznapi valósága reményteljes kiáltás a Szabadítóért, aki kopogtat börtönünk ajtaján, hogy cellánkat megossza velünk.

a szerző jezsuita szerzetes, író, költő

Medvevára

Sosem volt jobb – időutazás Hobóval

– A mai idők egyik választásának éjszakáján a „Krónika” átlép az idő kapuján, és visszamegy egy régi korbba, egy lovagvárba, hátha akkor jobb volt az élet. Az előadás az ő úti beszámolója dalokban és versekben. Az jutott szembe, hogy megírom a Vadászat című album Fattyújának történetét, aki nem tudja, ki az apja, „talán lehetett egy ifjú herceg, kinek az anyám csak egyszer kellett...” – ebből az alapötletből született a Medvevára mondja Hobo.

– A darabbeli időutazás alkalmat ad összehasonlítani a régi és a mai világot, és hogy bemutassa: sosem volt, most sincs és sosem lesz jobb. Pillanatok, percek, órák vannak, amíg megfeleldkezhetünk arról, ami az emberiség történetében évezredek óta folyik, nem is beszélve a máról. A legfontosabb a szeretet, de ez sokszor kevés a vigaszhoz. Mindig a humort tartottam és tartom az egyik legfontosabb dolognak. És az, hogy ennyi évet végig tudtam játszani, Švejknek köszönhetem, aki minden hatalomból hülyét csinált. Pályafutásom során rengeteg mindent betiltottak, egyedül a nevetést nem sikerült. A rockzenében nem ismerik az egyik legfontosabb tanácsot: „Vegyük komolyan, hogy nem vagyunk komolyak.” Minden korban minden hatalom azt tett, amit akart. Volt, hogy az emberek fellázadtak, de ma, ebben a modern világban nincs erre lehetőség, hiszen a bankok legyőzhetetlenek.

Hobo arra is választ ad, hogy kerül a címbe a medve. – Számomra érthetetlen okokból engem rengetegen Medvének neveznek családi, baráti, zenei, színházi körökben is. Ez azért is furcsa, mert néha úgy érzem, könnyű vagyok, szép és szárnyalok... A medve számomra bátorságot, erőt és méltóságot jelent. A mai világban nálunk kevés medve van, róka annál több.

Földes László Hobo

Medvevára

HOBO – FÖLDES LÁSZLÓ | Bábművész – MAJOROS ÁGNES m. v. | Untermann – CSERHÁTI GERGELY m. v.

Díszlet és jelmez: Racsmány Boriska e. h. // Zeneszerző: Madarász Gábor // Mozgáskoordinátor: Cserháti Gergely // Bábkészítő: Kiss Attila Etele // Súlygó: Kónya Gabriella // Ügyelő: Lovass Ágnes // Rendezőasszisztens: Vida Gábor

Rendező: MOLNÁR KRISTÓF e. h.

mikor? hol?

május 7., 22., 27. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

Tóték

Örkény abszurdja – a kiszolgáltatottak tragikomédiája

A háború tombolása közepette az idilli Mátraszentannán élő Tót családhoz egy nap beállít az orosz fronton harcoló fiuk parancsnoka. Az őrnagy idegzetét súlyosan megrogálták a harctéri hónapok, ezért Tótéknál töltené kéthetes szabadságát. Ám hogy addig se tétlenkedjenek, dobozolásra kényszeríti a családot. És Tóték éjjel-nappal dobozolnak, hogy a vendég kedvében járjanak. Abban reménykednek, hogy a fiuk az őrnagy jóindulatának köszönhetően kedvezményekben részesül a fronton. Tóték egyre fogyó lelkesedéssel dobozolnak, végül megölik az őrnagyot, nem is sejtve, hogy áldozatuk is, a gyilkosság is teljesen hiábavaló – és abszurd. A falu postása ugyanis nem kézbesíti ki a rossz hírt közlő leveleket, így azt sem, amiben a Tót fiú halálhíre áll...

Vidnyánszky Attila rendezése nem egy valamikori háborúról, vagy általában a háborúról szól, hanem konkrétan a második világhéget idézi meg – Örkény szellemében. Ez teszi hitelessé a történetet – véli a rendező, aki a téboly ívét egészen a jelenkorig rajzolja meg: a háborús katonadalok után kommunista indulók szólnak, majd a *Dallas* című amerikai sorozat szignálja utal arra, hogy a pusztítás korokon átível. Csak az eszközök és módszerek változnak.

– A ma problémái nagyrészt ugyanazok, mint a Tóték keletkezésének idején voltak, és Örkény alapkérdéseket boncolgat. Az emberi természet nem változik, és az a viszonyrendszer, amit a darab felvázol, abszolút átültethető a mába. Ez a nagy művek, a klasszikusok sajátja – mondja Vidnyánszky Attila.

A *Tóték* a beregszászi Ilyés Gyula Magyar Nemzeti Színház emblematikus előadása, 2005 óta szerepel a társulat repertoárján.

Örkény István

Tóték

Őrnagy – TRILL ZSOLT | Tót – TÓTH LÁSZLÓ | Tótné – SZÜCS NELLI | Ágika – POLYÁK ANITA e. h. | Postás – RÁCZ JÓZSEF | Tomaji plébános – SÓTÉR ISTVÁN | Cipriáni professzor – FERENCI ATTILA | Gizi Gézné – BÉRES ILDIKÓ | A lajt tulajdonosa – VARGA JÓZSEF | Lőrincke – SZABÓ IMRE | Elegáns őrnagy – IVASKOVICS VIKTOR | továbbá KRISTÁN ATTILA, GÁL NATÁLIA, OROSZ MELINDA, VASS MAGDOLNA, OROSZ IBOLYA

rendező: VIDNYÁNSZKY ATTILA

mikor? hol?

május 9. – 19 óra | május 10. – 15 óra
Gobbi Hilda Színpad

MINDEN, AMI SZÍNHÁZ, MINDEN, AMI NEMZETI SZÍNHÁZ...

* SZÍNÉSZINTERJÚK * KULISSZATITKOK * PREMIERAJÁNLÓK
* ELŐADÁS-AJÁNLÓK * SZÍNHÁZTÖRTÉNET * VILÁGSZÍNHÁZ
* SZÍNHÁZI NOVELLÁK * GASZTROSZÍNHÁZ * KÜLÖNLEGES
PROGRAMOK * SZÍNHÁZI FOTÓK * KRITIKUS NÉZŐPONTOK

A NEMZETI MAGAZIN
MINDEN KORÁBBI SZÁMA
ÉS AZ AKTUÁLIS KIADÁS
IS OLVASHATÓ A NETEN.

Ázott hajában hét halott bogár ragyog

Radnóti Miklós élete – Vecsei H. Miklós és a QJÚB koncert-
színházi előadása

– Radnótit nyolcvan éve ölték meg, sokmillió testvérével együtt. Fájdalmasan kevés időnek tűnik ez a nyolcvan év – mondja az előadás írója, rendezője és főszereplője, Vecsei H. Miklós. – Ha felszállok a villamosra, több emberrel is találkozhatok, aki már élt, akár kiskamasz volt, amikor ez történt. Leülök velük szemben, lopva nézem az arcukat, és újra és újra felteszem magamnak a kérdést, hogy hol vagyunk most mi ebben az áradatban, mi vele a feladatunk? Az utóbbi években újra a háború lett a világ identitása. Nehéz feldolgozni, hogy a civilizáció több ezer év tapasztalata és két közeli világháború után újra ide jut el. Nehéz megbirkózni a gondolattal, hogy mára már sokadik tényező az emberélet, a teremtés csak egy közepes tét lett az asztalon.

– Azt hiszem, színházi dimenzióban ezek a nagy fogalmak, mint a szerelem, a háború, a költészet, vagy éppen a természet, egy pillanatra sem válnak el egymástól. Éppen emiatt a komplexitás miatt, én magam egy picit elfordultam a hagyományosnak mondható, történetmeselő dramaturgiától, és igyekszem egy belső valóságnak a történetét és ívét felrajzolni, mint ebben az előadásban a QJÚB csapatával, koncertszínházi formában.

– Két halál satuja közt élt, írja Radnóti Csoóri. Születésekor meghal az ikertestvére és az édesanyja, ezt idézzük meg az *Ikreik havának* részletével és jutunk Radnóti Miklós és felesége, Gyarmati Fanni naplórészletein, olyan verseken át, mint a *Tétova óda*, a *Levél a hitveshez* Abdáig, és tovább, a tömegsír feltárásáig, majd Fanni találkozásáig a holttesttel. Sok előadásom halállal ér véget, tudatosan készültem rá, hogy ezúttal jelenjen meg a feltámadás.

QJÚB

Ázott hajában hét halott bogár ragyog

(Mik és Fanni belső valósága)

Radnóti Miklós és Gyarmati Fanni élete alapján a szövegkönyvet írta és rendezte Vecsei H. Miklós

Játsszák: FRIMMEL JAKAB, HEGEDŰS BORI, MIHALIK ÁBEL, PACZÁRI VIKTOR, RATKÓCZI HUBA, VECSEI H. MIKLÓS

Közreműködik: JUHÁSZ ANNA

Látvány: Palkovits Edina //
Koreográfus: Kondákor Panka //
Fénytervező: Kiss Lóránd // Hang:
Gál Máté // Színpadtér: Tóth Kázmér,
Vecsei H. Miklós // Producer: QJÚB
és iamyank // Rendezőasszisztens:
Trimmel Sándor Ákos

mikor? hol?

május 13. – 19 óra • Nagyszínpad

OLVASNIVALÓ SZÍNHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ
1837
A NEMZET SZÍNHÁZA

Öt évad írásban és képen

**Nemzeti Színház,
a nemzet színháza – 2018 – 2023**

Mitől nemzeti a Nemzeti? Mitől több a Nemzeti, mint egy színház a többi között? A gazdagon illusztrált kötet Vidnyánszky Attila igazgatásnak második, 2018 és 2023 közötti időszakát mutatja be. A kötetből megismerhető az a működési struktúra, amely a Nemzeti Színház elmúlt tíz évadja alatt épült és teljesedett ki. Eöri Szabó Zsolt közel 400 fotográfiáján keresztül tárul fel az olvasók előtt az évadok színpadi világa.

Ár: 3900 Ft

A 10. Színházi Olimpia

Delphi, Sizuoka, Moszkva, Isztambul, Szöul, Peking, Wrocław, Új-Delhi és Szentpétervár után érkezett el a világ színházművészetének ünnepe Magyarországra. A 10. Színházi Olimpián 58 ország 400 társulata vett részt. Ez a könyv beavatja olvasóját az olimpiák történetébe, megismerteti a jubileumi rendezvény koncepciójával, és az egész Magyarországot átfogó gazdag és változatos programmal. Ez a könyv arról szól, hogy 2023-ban Magyarország volt a színházi világ központja.

www.nemzetiszinhas.hu
mitem.hu

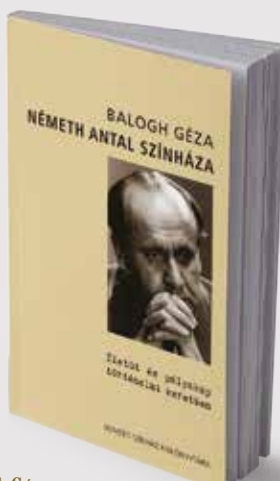
A Nemzeti Színház Kiskönyvtára sorozat kötetei

Eugenio Barba:

Hamu és gyémánt országa

Eugenio Barba, a holstebrói Odin Teatret megalapítója a 60-as évek elején Jerzy Grotowski opolei műhelyében szerzett élményeit idézi föl. Grotowski huszonhat Barbához írt levele két iskolateremtő színházi alkotó útkeresését, mester–tanítvány viszonyát és barátságát dokumentálja.

Ár: 2500 Ft

Balogh Géza:

Németh Antal színháza

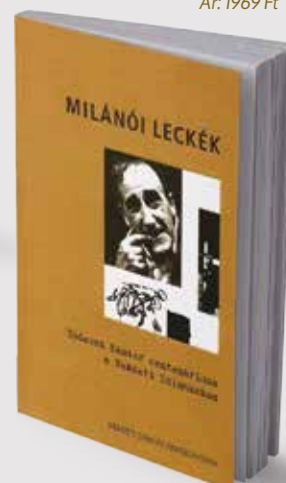
Életút és pályakép történelmi keretben: **Németh Antal** (1903–1968) a hazai rendezői színház úttörőjeként 1935-től 1944-ig a Nemzeti Színház igazgató–főrendezője volt. A hitleri és sztálini diktatúra idején meghurcoltatása ellenére megőrizte alkotói függetlenségét.

Ár: 2000 Ft

Milánói leckék

Tadeusz Kantor (1915–1990), a 20. század nagy színházi nyelvújítója. 1986 nyarán olasz színinövendékeknek tartott mesterkurzust, amelynek Kantor által illusztrált szövegét tartalmazza a kötet. Ezt egészítik ki Balogh Géza, Katona Imre, Király Nina és Szász Emese tanulmányai.

Ár: 1969 Ft

Ők tudják, mi a szerelem

Szerelem idős korban?

Egyszerre tragikus és megmosolyogtató...

Burleszk és tragédia – ezt írta műfaji meghatározásként Hubay Mikós egyfelvonásos drámájának címe alá. Ezzel azt is elárulta, egyszerre tragikus és megmosolyogtató lehet, ha fellángol a szerelem két idős ember között.

– Benne van ebben a darabban minden: az esetlenség és a tragédia, öröm és bánat, a sírás és a nevetés. Talán megmosolyogjuk, hogy a nagy művész, a híres zeneszerző, Berlioz közel fél évszázad után meri csak megkérni gyermekkori szerelme kezét. Az pedig már-már tragikomikus, ahogy Estella veje nem érti az emberi érzelmeket, a szereelmet, a művészetet. Csak a praktikus szempontokkal, a saját érdekével, a személyes sikerrel foglalkozik. De a zeneszerző, a művész számára az is szomorú, hogy míg alkotásaival gyönyörű érzelmeket közvetít, új korszakot nyit a zenetörténetben, rajong érte a közönség, magával ragadja a hallgatóságot, de azt nem tudja szavakkal elérni, hogy az imádott nő elfogadja szerelmét, és igent mondjon kérésére. Bár azt nem tudjuk, lesz-e folytatása a találkozásuknak – mondja Rátóti Zoltán rendező

Hubay Miklós egykor Tolnay Klárinak és Sinkovits Imrének írta a darabot. Rátóti Zoltán rendezésében a főszerepeket Udvaros Dorottya és Blaskó Péter játsszák, akikkel a rendező nagyon régóta ismerik egymást, az évek, sőt évtizedek során szép, komoly közös előadásaink voltak. –Számomra varázslatos lehetőség, hogy rendezőként velük állíthattam színpadra ezt a darabot – és ők lubickolnak ebben az ízig-vérig színészközpontú előadásban.

Hubay Miklós

Ők tudják, mi a szerelem

Hektor Berlioz – BLASKÓ PÉTER | Estella, a nagymama – UDVAROS DOROTTYA m. v. | Charlotte, a lánya – TÓTH AUGUSZTA | Adolphe, a vő – TÓTH LÁSZLÓ | A szobalány – LÁSZLÓ REBEKA e. h. | Ezredkürtös – SZABÓ SEBESTYÉN LÁSZLÓ m. v. | Loulou, az unoka – BATTAI LILI LUJZA e. h. / CSAPÓ JUDIT e. h.

Díszlettervező: Székely László // Jelmeztervező: Tordai Hajnal // Dramaturg: Kulcsár Edit

Rendező: RÁTÓTI ZOLTÁN

mikor? hol?

május 14., 16. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

Slava's Snow Show

Egy bohóc álmai –
varázslatok a tragikomédia világában

„Egy nap arra ébredtem, hogy olyan előadást akarok létrehozni, amely visszavezet bennünket a gyermeki álmokhoz. Egy előadást, amely a színházba érkező embereket segíti abban, hogy kiszabaduljanak a felnőttlét béklyójából, és újra meglegeljék magukban azt a kislfiút vagy kislányt, akik valaha voltak... Így hát keresni kezdtem valamit, ami új inspirációt adhat a színházamnak. Varázslatos kutatás volt: úgy éreztem, egy felfedezetlen és lenyűgöző, ismeretlen táj felé tartok.

Úgy döntöttem, olyan utat választok, ahol előttem nemigen járt még bohóc, és kicsusszanok a bohóckodás ketrecéből oda, ahol a legkevésbé sem várja senki, hogy ott bohócok felbukkanjanak.

A tragikomédia mélységeibe akartam behatolni, megnézni, mennyire elegyíthető a dráma a nevetéssel. Felmérni, mennyire tetszhet egy ilyen jámbor, tétova, zavarodott karakter a kortárs

közönségnek – annak a közönségnek, amelyik örült tempóhoz, végtelen, kaleidoszkópszerű események, színek, hangok, „terek és idők” kavalkádjához szokott. Teljesen meg akartam merítkezni ebben a gogoli, beckett-i világban. Azt akartam, hogy a karakterem egyszerre legyen epikus és lírikus, gyengéd és szenvedélyes, bölcs és naiv” – nyilatkozta Slava Polunin, a ma élő legünnepeltebb bohóc, a Slava's Fools Unlimited alapítója. *Snowshow*-ját „huszadik századi klasszikusnak” tartják.

Az évek során legendássá vált az előadás, lelkes rajongói a világ minden tájáról követik országról országra, hogy újra és újra megtapasztalják, milyen elmerülni az álmok és a képzelet csodás birodalmában, a gyermekkor világában.

mikor? hol?

május 30., 31. – 15 óra és 19 óra | június 1. – 15 óra |
június 5. – 19 óra | június 6., 7. – 15 óra és 19 óra |
június 8. – 15 óra • Nagyszínpad

PORTRÉ • SCHNELL ÁDÁM

Olasz szalmakalap

„Őze Lajost csodáltam. Félelmetes ember volt, de én ebbe a félelmetességébe beleszerettem. Egy darabig úgy gondoltam, hogy nekem is azt az utat kell járnom, azt a fajta »szent örületet«, amit ő és Latinovits Zoltán képviseltek minden alakításukban. Ez később elcsendesedett bennem, mert rájöttem, hogy én nem vagyok zseni.

King Lear Show

Útközben nincs kiszállás

Schnell Ádám díjakról, „illatszertárosokról”, hitről, kalapokról, népszerűségről és változásokról

Hűséges típus. Hosszú évekre elkötelezi magát egy társulat mellett. Húsz évig józsefattilás volt, tizenkét éve nemzetis. Fő- és mellékszerepek sorát alakítja, munkásságát nemrég Kiváló művész díjjal ismerték el. Ez alkalomból beszélgettünk Schnell Ádámmal.

Az utóbbi években több elismerést is kapott. Mire ösztönzik a díjak?

– Büszke vagyok rá, hogy annak idején a József Attila-gyűrit többször nekem szavazta meg a társulat a József Attila Színházban, ahogy tavaly itt a Nemzetiben a Sinkovits Imre-díjat is. Ezek szívmengető események. Természetesen az is jól esik, ha állami díjat vehet át az ember. Most a Kiváló művész díj kapcsán azon gondolkoztam, hogy ez még komolyabb felelősséget jelent. Nem mintha eddig nem felelősségteljesen végeztem volna a munkámat, mert mindig komolyan vettem a hivatásomat, de mostantól nem lehet mellé az ember.

Hogyan dolgozik a próbákon? Együttműködő, ötletelő színész vagy inkább türelmesen vár, és teljesíti a rendező utasításait?

– A rendezőn múlik, hogy mennyire inspiratív légkört teremt, de alapvetően együttműködő vagyok. Kíváncsian figyelem, hogy ő milyen „rendszerben” gondolkodik a darabról, a figurákról. Azon is múlik, hogy mekkora a szerep, mert egy kisebb karakterszerepnél az ember nem akar „mindent” megoldani, de ha főszerepet visz, akkor talán több joga is van. Én szeretek egy-egy karakterrel elbábelődni.

Színész-rendezőkkel is együtt dolgozott, Benedek Miklóssal többször is, aki 1994-ben a József Attila Színházban rendezte meg az Illatszertár című darabot, amelyben nagy sikerrel játszotta Asztalos úr szerepét. Rögtön elvállalta a felkérést?

– Nem. Egyrészt, mert egy évvel azelőtt elszerződtem a Madách Színházból és épp szabadúszó voltam. Verebes István volt a nyíregyházi színház igazgatója, akinél bejelentkeztem, és ko-

Rátóti Zoltánnal A Mester és Margaritában

moly tárgyalásokat folytattunk a rám váró szerepekről. Másrészt akkoriban még volt egy olyan szemlélet, hogy a József Attila Színház úgy „kinn” van...

Főleg annak a fiúnak, aki a Sas-hegyen nőtt fel.

– Igen, valóban távolinak tűnt a XIII. kerület. Végül az *Illatszertár* egy gyöngyszem lett az életemben, de mindenkinek, aki benne volt. A mai napig van valamiféle szövetség az „illatszertárosok” között. Jó volt a próbaidőszak, imádtuk az előadásokat, Benedek Miklós pedig varázslatos személyiség volt.

A darabban Sztankay István játszotta Hammerschmidt drogista. Volt egy monológja, amit Ön mindig megkönnyezett. Mi hatotta meg? – amit mondott, vagy ahogy mondta?

– Mindkettő. Minden előadáson azt éreztem, hogy az egy önvallomás. Nem az a pillanat, amikor a színész előhoz egy emléket a múltból, hanem amikor a valóságban is azt éli. Döbbenetes volt. Gyerekkoromtól kezdve nagyon szerettem őt. Akkoriban még kiírták a szinkronhangokat a tévéújságban, és be is karikáztam azokat, amelyeket ő szinkronizált. Vonzott a hangja. Annak idején édesanyám is színésznő akart lenni, és az 50-es években együtt felvételiztek Sztankayval. Édesanyám egy próbálkozás után abbahagyta, Istvánt harmadjára vették fel a főiskolára, de megmaradt köztük a kapcsolat.

Ezek szerint már gyerekkorában találkozott Sztankayval.

– Igen. Amikor Szentendrén a Nosztalgia Kávézóban Ruttkai Évával játszották a *Dunakanyar* című Karinthy-darabot, anyámmal megnéztük, és utána hátra mentünk hozzájuk. Remegő lábakkal álltam előttük. Később, amikor már eldőlt, hogy jelentkezem a főiskolára, a felvételi előtt meghallgatott. 18 évesen Cyrano orrmonológját mondtam el. Csak arra emlékszem, hogy nem instruált, inkább előjátszott. Nagyon finoman próbált rám hatni, és ezt később a főiskolán is megtartotta, amikor tanított minket.

Ki volt még, akire hasonlóan emlékszik?

– Őze Lajost csodáltam. Félelmetes ember volt, de én ebbe a félelmetességébe beleszerettem. Egy darabig úgy gondoltam, hogy nekem is azt az utat kell járnom, azt a fajta „szent örületet”, amit ő és Latinovits Zoltán képviseltek minden alakításukban. Ez később elcsendesedett bennem, mert rájöttem, hogy én nem vagyok zseni. Ők vitathatatlanul azok voltak. Zsigerileg mélyebbet tudtak átadni, lázító, tüzes energia mozgatta őket.

Édesanyja végül nem színész lett, hanem – Halassy Adrien néven – költő.

– Egy kicsit azért színész maradt: fiatalon többször állt pódiumon, és verseket mondott. Állítólag Nemes Nagy Ágnes

SCHNELL ÁDÁM

Jászai Mari-díjas, kiváló és érdemes művész. 1989-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. 1987-től 1993-ig volt a Madách Színház tagja, majd szabadúszó lett. 1996 és 2013 között a József

Attila Színházban játszott, ahol két alkalommal szavazták meg neki a József Attila-gyűrűt. 2004-ben Nívó-díjat, 2007-ben pedig Kaló Flórián-émlékdíjat, 2023-ban Őze Lajos-díjat kapott. Foglalkoztatott szinkronszínész, mások mellett az ő hangján szólal meg Nicolas Cage, Rhys Ifans, David Thewlis, Robert Carlyle, John Turturro és Brian a Family Guy-ből. 2013-tól a Nemzeti Színház tagja.

A 2024/2025-ös évadban többek között az *Olasz szalmakalap*, a *King Lear Show*, az *Egy, kettő, három – Az ibolya*, a *Mester és Margarita*, az *Egri csillagok*, a *Csiksomlyói passió* előadásokban látható.

azt mondta neki: „Adrien, te szavalod legszebben a verseimet”. Később szervezett magának előadóesteket, ahol saját verseit szavalta a széles baráti körüknek. Édesanyám apja, Popovics Konstantin is kacérkodott a színészettel, de végül pap lett.

Egyszer egy interjú végén elszavalta az édesanyja versét. Érezhető volt, hogy nagyon közeli, bensőséges viszony fűzi minden mondathoz.

– Az a vers a családról szól. A két fiáról, hogy miként fordul felénk, milyen érzései vannak. Én is többször hallottam tőle ezt a verset. Nagyon szeretem. Mi férfiak – apám, bátyám és én – adtuk ki édesanyánk két kötetét magánkiadásban.

Apai ágról mit hozott, mit örökölt? Ott is voltak művészek?

– Apai nagyapám orvosprofesszor volt, ő alapította Budapestben az első gyermek-mentálhygiéniai központot. Édesapám körzeti orvosként dolgozott. Volt egy betege, aki kiváló barátságot ápolt Psota Irénnel, és felajánlotta, összehoz a művésznővel, hogy a főiskolai felvételi előtt hallgasson meg. Egy gyönyörű budai kertben a diófa alatt beszélgettünk, aztán elszavaltam Kosztolányi *Akarsz-e játszani?* című versét. Apám is elkísért, és utána bármikor találkozottam Psotával, mindig megkérdezte: „Hogy van az a gyönyörű apja?” Ő javasolta, ha nem sikerül a felvételi, akkor menjek a Nemzeti Színház stúdiójába.

Így is lett. Még 1981-ben elmentem megnézni a Nemzeti Színházban a *Háromgarasos operát*, Brecht *Koldusoperája* akkor ezen a néven futott. Ljubimov, a híres orosz rendező állította színpadra Garas Dezsővel, Udvaros Dorottyaival, Töröcsik Mari-val. Egy lerobbant londoni emeletes busz volt a díszlet. Egy évvel később ott ültem a buszban, mint rendőr!

Három évet töltött a Nemzeti Stúdióban.

– Remekül éreztem magam ott, és Bodnár Sándor, aki a stúdiót vezette, és akit én nagyon tiszteltem, azt mondta, ha nem sikerül a felvételi, akkor visszavár. Nem vettek föl. Volt is bennem egy halvány vágy, hogy ne sikerüljön, mert én a Nemzeti-ben akartam maradni. Hiába csak statisztáltam, az számomra varázslat volt. Két év Nemzeti Stúdió után aztán fölvettek a főiskolára. Volt orvosi papírom, amivel nem vihettek volna el katonának, de elvittek. Ott álltam, mint Berger a *Hair*-ben, hogy nekem nem ott kellene lennem! Mindent megpróbáltam, hogy ennek az állapotnak gyorsan vessünk véget. Sikert is, egy hónap múlva leszereltek krónikus gyomorfekéllyel. De hiába vettek fel, már nem kezdhettem el az évet. És akkor visszamentem a Nemzeti Stúdióba, mondván, ha lehet „viszavenném a statisztaszerepeimet”. Bodnár Sándorral addigra nagyon jó kapcsolatunk alakult ki. Abban az évben Labiche *A florentin kalap* című vígjátékát rendezte a stúdiósoknak. Felajánlottam, hogy szívesen nézném a próbákat, és közben segítenék mindenben. Így lettem az „asszisztense”.

Márciusban mutatták be a Nemzetiben ugyanezt a darabot *Olasz szalmakalap* címmel. Már ismerte kívülről-belülről...

– Az igazat megvallva, negyven év után szinte semmire se emlékeztem. Vézinetre, a süket nagybácsira sem, akit most én játszom. Silviu Purcărete rendezésében ez a szerep nem „poénvadász”. Vézinet egy külön világban létezik, miközben zajlik körülötte a sok bonyodalom, üldözés, félreértés, ő fölötte áll az egésznek. Semmi nem érdekli, azt sem veszi észre, hogy rádól a díszlet. Mindennel elégedett, a végén mégis az ő kezében van a megoldás kulcsa. Tudatlanul, de ő a „probléma” megoldója.

Ugorjunk még vissza a főiskolára! Osztálytársai közül Kautsky Armanddal és Horváth Lajos Ottóval együtt járt a Nemzeti Stúdióba. Az ott eltöltött két-három év alatt nagy előnyre tettek szert?

– Tagadhatatlan, hogy rengeteget tanultunk a stúdiózás során. Egész más úgy bekerülni a főiskolára, hogy az embernek van képe a színházról, ismeri a működését. Egyfajta oszlopai lettünk az osztálynak, és tudtunk segíteni a többieknek is. Én nagyon jól éreztem magam a főiskolán, kivéve az énekvizsgákon. Az nem ment, ott remegtem.

Csíksomlyói passió

Szirtes Tamás, a Madách Színház igazgatója volt az osztályfőnökük. A főiskoláról egyenes út vezetett a Madáchba?

– Igen. 1987-ben már főiskolásként játszottunk ott. Összesen hat évet töltöttem a Madáchban, aztán 1993-ban elszereződtem. Akkor kezdett a színház egyre több zenés darabot bemutatni. Viszont a Madách Kamarában – ma az Örkény Színház működik azon a helyen – játszhattunk olyan színdarabokban, amik miatt úgy éreztem, hogy színész akarok lenni. De egy idő után tudtam, hogy tovább kell mennem. Talán lázadás is volt bennem, amikor szabadúszó lettem.

A szakadékbba ugrott vagy voltak felkérései?

– Bíztam magamban, és úgy gondoltam, derüljön ki, hogy van-e helyem a pályán. A nyíregyházi tárgyalásokat már említettem, de aztán jöttek más felkérések is. A Klapka Sztárszínházba Kolos István hívott, aki akkor ott rendezett, majd '94-ben következett a József Attilában az *Illatszertár*. Közben volt egy szerződéselem egy nem létező színházban is... A Tivoli mozit ugyanis színházzá alakították át, ahová Meczner János hívott, aki később a Budapesti Bábszínház igazgatója lett. Talán egy évig maradt fent ez a formáció. A József Attilában három évig vendégként léptem fel, aztán Léner Péter igazgató leszerződte. Kiváló csapattal dolgoztunk együtt.

Ott töltötte el eddig a legtöbb évadot, majdnem húsz évet. A rengeteg darab, szerep közül melyikre emlékszik vissza szívesen?

– Az *Illatszertár*at nagyon szerettük. A *Liliomfi*ban nagy sikerem volt, pedig pici szerepet játszottam. Én voltam az ifjú

Schwartz. Még énekeltem is! Darvas Ferenc volt a zeneszerző, aki azóta, ha meglát, mindig a dalomat kezdi el énekelni. Szívesen emlékszem vissza Sztarenki Pál három rendezésére. O'Neill *Hosszú út az éjszakába*, Hellstenius *Minden jót, Elling!* és Mrozek *Emigránsok*. Ezek azért maradtak meg bennem nagyon erősen, mert igazi, kihívást jelentő feladatok voltak, és a visszajelzések szerint jól is sikerültek.

Közben a tévében is szerepelt. A *Szomszédok* című sorozatban az egyik főszereplő, Fehér Anna élettársát játszotta. A szerep hozott egyfajta népszerűséget?

– Szakmailag szerintem nem, de a közönség körében nagyon népszerűek voltunk. Nyilván jól esik, ha felismernek, de nem halok bele, ha nem...

2013-ban Nemcsák Károly volt a József Attila Színház igazgatója, aki három jó szerepet is felajánlott a következő évadra, de már nem vállalta el, elszereződött. Miért döntött így?

– Hűséges típus vagyok, de már régóta éreztem, hogy valami többre, mélyebbre vágyom. Mozdultam volna, csak nem volt hova. Vidékre nem akartam menni, bár játszottam egy-egy szerepet Pécsen, Zalaegerszegen, Szolnokon pedig többet is. Elhatároztam, hogy bárki lesz a Nemzeti Színház új igazgatója – ha török, ha szakad –, én oda bejelentkezem. Nemcsák megértette a szándékaimat, és amikor Vidnyánszky Attilát nevezték ki a Nemzeti élére, a telefonszámát is tőle kaptam meg.

Vidnyánszky színháza nagyon más, mint amihez a József Attilában hozzászokott.

– Csábító volt az a „költői színház”, ahol a kétszer kettő, nem mindig négy, és nekem igényem volt új inspirációkra. A Nemzetibe olyan rendezők jöttek és jönnek, akik nem a szokványos formákban gondolkodnak. Ezek izgalmas találkozások.

Könnyen hozzászokot Vidnyánszky Attila munkastílusához?

– Eltelt pár év a Nemzetiben, néztem a rendezéseit, kezdem megismerni a módszereit, de amikor elkezdtem dolgozni a *Csiksomlyói passió*ban, őszintén szólva három hétig azt se tudtam, hogy mit miért csinálók. Szavam nem volt, tettem a dolgomat, de idő kellett míg megértettem, mi miért történik. Nagyszerű előadás született. Az pedig maga a csoda volt, amikor Csiksomlyón, a búcsú helyszínén, fenn a Nyeregben huszonezer ember előtt játszhattuk el a darabot.

Ilyen nagyszabású eseményre egy színésznek másként kell felkészülnie? Nagyobb az izgalom a színpad mögött?

– Nem is izgalom volt, inkább belső izzás, hogy ott lehetünk. A kollégáimon is azt láttam, hogy mindenkinek volt valamiféle saját lelki közelsége ehhez az eseményhez, ami több volt, mint egy előadás. A hitünk adott többletet hozzá – akár-miben hiszünk is. Vagy csak úton lévő emberek vagyunk. Egészen felemelő érzés volt.

A hite befolyásolja a színészt a munkájában? Volt olyan szerep vagy olyan jelenet, amelyikre nemet mondott?

– Színházban nem fordult elő, szinkronban viszont kértem, hogy hadd változtassak a szövegen. Istenkáromlás volt, és mondtam a szinkronrendezőnek, hogy ez nekem nem megy. Azonnal elfogadták. Ez azért érdekes, mert egy darabban a gonoszt is föl kell mutatni, de azzal nincs gondom. Nyilván komoly lélektani okai vannak, de minden színész azt mondja, hogy gonoszt jobb játszani, mint hőst.

A Nemzeti Színházban tizenegy darabban játszik.

– Nagyon sok repertoáron lévő darabunk van, és mivel nem szériában játsszuk azokat, hanem havonta, néha kéthavonta, szükség van a felújító próbákra. A *Csiksomlyói passió*t például csak ünnepekkor vesszük elő, az idén először áprilisban, húsvétkor láthatta a közönség. Ilyenkor mindig újra neki kell rugaszkodni. Nagy szívfájdalmam, hogy a Tamási Áron darabunkat, a *Tündöklő Jeromost* ebben az évadban nem tudtuk felújítani, remélem, jövőre sikerül, hiszen az előzőben teltházzal ment a stúdiószínpadon. A *King Lear Show*-t tavaly mutattuk be. Ebben a Shakespeare nyomán készült darabban a hatalmáról lemondó öreg király egy médiamágnás, aki saját „műsorá-

Egy, kettő, három

nak” foglyává válik. Ez sűrűn megy, ahogy a Molnár Ferenc *Egy, kettő, három – Iboha* előadásunk is.

A Molnár-darabban Norrison bankigazgatót játssza, akinek egy óra áll rendelkezésére, hogy egy taxisofőrből úriembert faragjon, ezért sietnie kell...

– Azt nagyon szeretem, és tényleg kimondhatjuk, hogy sikeres előadás, ami azért mindig plusz stresszt is jelent. A sikernek is különböző fokozatai vannak. Van, hogy a taps hosszabb, néha kevesebb, egyszer nagyot nevet a közönség, máskor inkább kuncog. Molnár Ferenc kiváló szerző volt, ismerte a szakma csínyját-bínját, de az már rajtunk, színészeken múlik, hogy a mondatai miként hangoznak el. Egy poént fel kell építeni, az előtte lévő mondatokkal meg kell neki ágyazni. Sok múlik a partnereken, hogy tartsuk a ritmust, mert ez olyan előadás, ahol végig galopp van, nem lehet lassulni, és útközben nincs kiszállás.

Hogyha nem játszik, nem szinkronizál, akkor mivel foglalkozik? A barátai szakmabeliek vagy civilek?

– Jóban vagyok a kollégákkal, de főleg civil barátaim vannak. Pár éve vettünk egy kis házat a Tisza mentén, egy kis zsákfaluban, ahol tüneményes közösségre találtunk. Nemrég tizennyolcan jöttek föl a faluból megnézni a Molnár-darabot.

Akkor van élet a színházon kívül is?

– Van. És így van jól...

OZSDA ÉRIKA

| fotó: Eöri Szabó Zsolt

Wurm szerepében az Ármány és szerelem miskolci előadásában,
Téby Katalinnal | fotó: Klein József

Kitörni a gúzsbakötöttségből...

Öze Lajos és a színház – Miskolctól a Nemzetiig

A benne élő sokféle „emberből” ő maga a küszködőt, a nyugtalant tartotta az „igazinak”. Ezt a nyugtalan küszködést mintha végig egy szándék vezette volna: kimondani a kimondhatatlant. Kifiúként dadogott, a szentesi mezőgazdasági technikumból felvételizett a színművészeti főiskolára. Két miskolci évad után haláláig a budapesti Nemzeti Színház társulatának volt tagja.

Dadogó szentesi kisgyerekként sokáig képtelen volt az önkifejezésre. Másfél évtizednyi „rettenetes gyermekkor” után döntött úgy, hogy megküzd betegségével: megállás nélkül hangosan olvasott mindent, s nagyapját követve nótázott. Hat évig tartott, míg eljutott a harmonikus, kifejező beszédhez.

„Gyűlölöm a hivatásom! De nem tudok nélküle élni” – mondta Őze Lajos. Az önmagával örökké elégedetlen, zárkózott és önpusztító életet élő művész emlékét nagyszerű színpadi és filmes alakítások őrzik. Kérlelhetetlensége és tehetsége sokak számára szolgált példaként. Kilencven éve, 1935. április 22-én született, és életének negyvenkilenc évéből egy negyedszázadon át a Nemzeti Színház meghatározó művésze volt.

A HUMORÁRA ÉPÍTETTEK

Egy iskolai színházlátogatás után tette fel a kérdést: „*Tanárnő, kérem, mit gondol, tudnék én valaha úgy játszani, mint ezek a szegedi színészek?*” Magyartanárnoje igennel felelhetett, s az ő javaslatára felvételizett a Színművészeti Főiskolára: „*Sulyok Máriától megkaptam a beszédet, Apáthy Imrétől Molière-t, Major Tamástól Shakespeare-t, Gellért Endrétől pedig egész pályámat*” – emlékezett tanáira.

Az akkoriban kötelező vidéki éve(ke)t kikerülve egyből a budapesti Nemzeti Színházban kezdhett volna, ám ő a végzés után (1956) mégis Miskolcra, a vidék akkori legizgalmasabb társulatához szerződött. „*Miskolcra sokat beszélt, nagyon szerette*” – emlékezett felesége, Thoma Ildikó az ott töltött két évadra, melyben tizenöt szerepet játszott el. Itt főleg a humorára építettek: játszott Goldonit Galambos Erzsivel, Szirtes Ádám-mal (*A két úr szolgálja*), Móriczot (*Nem élhetek muzsikaszó nélkül*), Katajevet barátjával, Horváth Gyulával (*A kör négyesegítése*), Haseket (Svejk tanárát), Shaw-t (*Szerelmi házasság*). Több nagy jelentőségű előadásnak is a részese lett: Haimont alakította a görög tragédiákat a magyar színpadokra visszahozó, Kazimir Károly rendezte *Antigoné*-ban, amelynek próbái alatt a bu-

dapesti Körszínház gondolata is megszületett. Komédiázott a *Lysistraté*-ban, amely Petrovics Emil vígoperájának ósváltozata volt. Meghökkenően maszkban játszotta Horvai István rendezésében Horgasujjú Jakabot abban a *Koldusopera*-előadásban, ami a főiskolások legendás bemutatójával párhuzamosan visszahozta a hivatásos színházi világba Brecht művét.

Leghangosabb sikerét Schiller drámájában aratta: „Az ármány és szerelemmel ellátogattak Sajószentpéterre. A darab végén, a kijáratnál őt nem megtapsolták, hanem – mint az álnok Wurm alakítóját, kifütyülték. A közönség fenyegetőzött, meg akarták verni. Ezt élete egyik legszebb bókjának tekintette” – emlékezett felesége, Thoma Ildikó.

„OTTHON” A NEMZETIBEN

1959-ben a budapesti Nemzeti Színházba szerződött, amelynek haláig tagja volt. „*Teljesen magától értetődően, ahogy az oxigén belecserog a tüdőbe, úgy folyt ő bele a Nemzeti Színházba, s vált nélkülözhetetlen tartozékává. Egyszer csak ott volt a büfében ez a félszeg, keszeg, nem jó megjelenésű, nem úrifüü külsejű, nem túl intelligens arcú, félvállas, majdnem azt mondhatnám, nyomorék járású valaki. Hogy fiatalember volt-e vagy öreg, azt sem lehetett pontosan tudni – nem volt ráírva az arcára. Ambíció nem érződött belőle, akarnokság sem. S mindenki rögtön elfogadta a jelenlétét. Attól fogva a falak, a bútorok, a függöny, a zsinórpaddás és a feketekávé mellett ő is a Nemzeti Színház szerves alkotórésze lett*” – emlékezett a Nemzeti (futball-bíróként világhírű) ügyelője, Zsolt István a kezdetre.

A kiugró sikereket klasszikus vígjátékok szolgaszerepei hozták meg: „*mindig robantunk megnézni a magánszámát A makrancos hölgy-ben, amelyben egy szolgát játszott. Sírtunk a röhögéstől,*

ŐZE LAJOS MONDTA

» A vakot átvezetik az utcán, a bénán is segítenek, de a dadogóst mindenki csak kiröhögi. Nahát, én ezt fogtam ki. Sem játszótársaim, sem barátaim nem voltak. Ha ugyanis befogadtak, nagyon megnehezítettem a játékot azzal, hogy nehezen voltam képes kinyögni a mondanivalómat. Ezért aztán – ha netán mégis befogadtak – kiröhögtek, majd elzavartak, vagy csak egész egyszerűen vertek, vertek...

» Nincsenek Őze-szerepek! Csak szerepek vannak. Szerepek, amelyeket meg kell csinálni. Ez hol könnyebben sikerül, hol nehezebben, mikor jobban, mikor rosszabbul. A siker sem bizonyít! Az én pályámon is előfordult már, hogy „kifelé” sikerem volt, ugyanakkor önmagam előtt – megbuktam.

» Önpusztító alkat vagyok és ígérem: az is maradok! Lehet, hogy színpadon ér a halálos szívroham, mint Egressy Gábort, de ha így is lenne, nem tudok kibújni a bőrömből.

» Még ha könnyen menne is, én akkor is meg szoktam magamnak nehezíteni. Elvem – mivel maximalista vagyok önmagammal szemben –, a dolgokat úgy kell megcsavarni, hogy minél nehezebb legyen.

» A színészet védett állás kellene hogy legyen. Úgy, mint a természetben a védett területek, ahol hagyják nőni a maguk rendje szerint a fákat, a virágokat. Rászorulnánk erre a védelemre, hiszen nagyon érzékenyek vagyunk. Ez a szakmánk alapja, ezért tudunk élni a színpadon, ezért tudunk azonosulni szerepekkel. Természetes, hogy nézők, rendezők elvárják tőlünk az érzékenységet, s azt is, hogy a civil életben is érzékenyek vagyunk. Ugyanakkor a civil reakcióinkat nem vihetjük föl a színpadra. Sem politikai meggyőződésünket, sem szimpátiát-antipátiát. Gyenge embert is el kell játszani, bölcsét is, de bérgyilkost is. Kicsit olyan állás ez, mint a hóhérré. A hóhér akaszt. Ez a munkája. Mi azonosulunk. Ez a munkánk.

» Rólam nincs mit írni, nem tudok magamról beszélni. Játsszom, élek, figyelek. Jellemszínész vagyok, úgy gondolom, ez a színészet értelme. Nem frázis, amit mondok, mert nem annak szánom: nincs epizód szerep. Jellemeket kell teremteni, ha öt szóból, akkor annyiból!

» Ha valamit elérek, akkor sem vagyok nyugodt, és mindig azt mondom, hogyan tovább. Ezért nekem a pályám, mint egyénnek, soha nem okozott szívrepesztő boldogságot. Mindig az a fajta reménytelenség vesz rajtam erőt, hogy úgyszincs tökéletes alakítás.

olyanokat talált ki. Neki is kötelező volt minden este újítani valamit, hogy ne csak a közönség, hanem mi is szórakozzunk” – emlékezett az egyik partnere, Berek Kati. A fősvény Jakab mestere után pedig felülmúlhatatlannak tartották az egyszerű kismemberek megformálásában: „Ilyen Jakab mester biztos nem volt, nem lesz, amíg a színbázak A fősvényt játsszák. Ohyan félelmetes dolgokat tudott kitalálni a kellékekkel, amelyeket talán csak Bibari Jóska tudott Magyarországon. Őze Lala olyan mértékben szülte meg ezeket a graciózó figurákat, hogy szinte szégyelltem magam, hogyan öltözhetek együtt egy ekkora zsenivel” – értékelte játékát a pályatárs, Raksányi Gellért.

SZAKMAI SIKER, SZEMÉLYES TRAGÉDIA

Az 1969/70-es évad sorsfordító lett. Illyés Gyula *Fáklyaláng* című drámájának Józsa Mihály után egy évvel a *Bánk bán* Tiborca újabb hatalmas sikert hozott: a társulat neki ítélte a Farkas-Ratkó-gyűrűt, majd a Jászai Mari-díj színésze egyértelmű elismerése lett.

Ám a sikerhez személyes tragédia társult: „Miután megtudta az orvostól, hogy egy rosszindulatú daganat van a füle mögött, kvázi halálra van ítélve (...) a régi, jó kedélyű, jó humorú Őze Lajos egy magába zárkózó, végtelenül racionalista, megridegült ember lett. Korábban a fiatalság lendületével ivott, de amikor beigazolódott a rákgyanú, már önpusztítóan.

Székhelyi Józseffel a Volpone, avagy a pénz komédiája című darabban
| fotó: Benkő Imre – MTI

Bessenyei Ferencsel a Fáklyalángban | fotó: Keleti Éva – MTI

Sekkor már az alkohol másként hatott rá: teljesen elsötétítette” – összegezte a fordulatot színésztársa, Csurka László.

Innen kezdve még nagyobb kifejezésvágygal vetette magát a játékba. *A szecsuanai jólelek vízárusa*, a *Kulcskeresők* Bolyongója, a Szentendrei Teátrumban a *Vízkereszt* Malvoliója újabb mérföldövek.

Őze pályájának másik meghatározó helyszíne a Gyulai Várszínház volt (amely hosszú időn át a Nemzeti amolyan nyári játszóhelyének számított). Itt játszotta el 1978-ban Harag György rendezésében Székely János *Caligula* helytartója című darabjának Barakiás rabbiját, melyet sokan pályája csúcának tartanak: „Őze egyszerűen csak megtámasztja karjával a kőfalat s azt mondja: Irtózat ez, irtózat! És megborsózik a hátunk, mert nemcsak a helyzetét átélő művész egzisztenciális fájdalma kondul meg a színpadon, nemcsak az őtestamentumi próféták félelősségérzete, de az ő missziójukat vállalt magyar prédikátoroké, akik állhatatosságukkal, végső döntésükkel mindhalálig védtek a közösség együttmarasztó érdekét” – örökölt meg Fodor András az alakítás hatását. Verebes István pedig így látta a szerepében a színpadról: „Nem is látom az arcát, és mégis olyan súlya van, csak annak, hogy figyel valamerre, hogy hallgat, ami letaglóz, elgyöngít. Gyönyörűen ejtett szentesi e hangjai, sajátosan lüktető beszédének ritmusa, orgánumának meleg zenéje úgy muzsikál, olyan éribetően, olyan szépségesen, mint amikor a leg-tökéletesebb mesterhangszerből a leg-tökéletesebb dallamokat varázsolja elő a leg-tökéletesebb zenész. Őze a hat hét alatt, majd a további előadások nap-

ŐZE LAJOSRÓL MONDTÁK

» Csodálatos, értékes ember volt. Nagyon sokat tanultunk tehetségéből, végzettségéből, sőt, vezetésségéből is. Olyan erősek és szélsőségesek akartunk lenni, mint ő. Mi akkoriban a Nemzeti Színházban egy nemzet, a magyar nemzet kultúráját tartottuk ébren, ami akkor nem volt divatos, és különösen nem volt népszerű. Ő ebben a harcban nagyon fontos szerepet játszott. Okos volt, pontosan tudta, hogy mit szabad és mit nem. Tudta, Magyarországon magyarnak lenni nem faji kérdés, hanem erkölcsi magatartás kérdése, egy nép sorsához illő magatartás. Testvéremnek tekintettem, és boldoggá tett, hogy ismerhettem. *(Bessenyei Ferenc)*

» Amikor elszavalta egyik kedves versét, Az ős Kajánt, döbbenet néztünk. Szíven ütött ez a fajta fantasztikus tehetség, amelyet nem véletlenül szoktak az ős szóval jellemezni. Őze az állandóság volt. Az a törzsökös ember, akinek az elvei, a nézetei, az érzései nem változtak. Ugyanolyan volt harmadévesen, mint ötvenévesen. Baráti körbe néha elképesztően infantilis tudott lenni. Én nem tudom őt különválasztani korszakokra. Szerintem ő öregén született, és fiatalon halt meg. *(Garas Dezső)*

» Őze igazi munkára inspirált, ez sokat jelentett nekem. Alapvetően segítőkész, jószívű, őszinte ember volt. Rengeteget merítettünk ebből a barátságból, éreztük, hogy összetartozunk. Később fokozatosan elhatalmasodó betegsége szörnyű fájdalmakat okozott neki, önpusztító, saját magát és környezetét felemészítő életmódja idővel mértékteleen vált. Egyfajta ridegség lett rajta úrrá, barátaival szemben is bántó, irritáló magatartásformát vett fel, szinte ellenségesé vált. Kimondatlanul azt követelte, hogy őt ne sajnálja senki. Az alkohol hatása alatt fegyelmehetetlen volt. Bosszantó, olykor tűrhetetlen dolgokat engedett meg magának. De zseni volt, így egy egész színház bocsánatos bűnnek tartotta, ha elmaradt miatta próba vagy előadás. Időnként nagyon féltettük, mert alkoholtól dimenzionált bátorsága nem ismerte a korszak korlátait sem. Mintegy szabad állampolgárrá képpezte magát, és tudat alatt siklott át a kor nehézségein. Néha nagyon haragudtam rá, azt éreztem, hogy kétségbeesetten menekülni próbál valami elől. *(Kállai Ferenc)*

» Nekem szerencsém volt, két példaképet is kaptam a sorstól. Latinovits Zoli és Őze Lajos rám zuhantak. Zoli volt a nemzeti bú, Őze a magány magánya. Egyikük élete sem volt könnyű, de rendkívül megélt humoruk volt, sokat röhögünk. Fényévnyi a távolság közöttük a habitusukat tekintve, de egyformák voltak kérlelhetlenségükben és következetességükben, hogy a munka – színházban, filmen – el legyen végezve. És annak ráadásul tehetségesnek is kellett lenni. Aki alább adta, aki megpróbálta elsumákolni a munkát, az leírta magát előttük. *(Cserhalmi György)*

A legendás filmszerepben. A tanú című Bacsó Péter-film két kulcsfigurája: Virág elvtárs és Pelikán József gátőr, Őze Lajos és Kállai Ferenc
| fotó: Domokos István – HUNGART © 2025

jain sem ivott soha egy kortyot sem. Ez nem érdem, ez jell!... Hogy Székely és Harag búvkörében nem volt miért hiányozzon neki az alkohol.”

KISZÁMÍTHATATLAN ALAPEMBER

„Különös evolúciós folyamat volt az ő felnövekvése. Az ember egyszerre csak rábámult. Gelman Visszajelzést játszottuk a Nemzetiben. A színpalak mögött álltam, mellettem Zsolt Pista, s együtt néztük Lajos jelenetét. Egyszer csak megszólalt: »Mondja, maga észrevette, mikor lett ebből a fiúból korszakalkotóan nagy színész?« Elmosolyodtam, mert mintha a gondolataimat mondta volna ki hangosan” – mesélte Berek Kati. A színésznőt erősíti meg Székely Gábor rendező: „Amikor a Nemzeti élére kerültünk, az volt a meggyőződésünk, hogy alapvetően két emberre kell építeni ezt a színházat: az egyik Törőcsik Mari, a másik Őze Lajos. Sajnos, Mari még abban az évben elment a színházból, Lajosról pedig lassanként kiderült, hogy tehetsége, vonzereje, amivel megkapott bennünket, változatlan, de terhelhetősége – fizikai állapota miatt – nagyon is véges, labilis.”

A labilitás mellett másik jellemzője lett, hogy színpadi iz-
zása idővel nem ismert határt. A partnerek számára ez kiszámíthatatlanságot jelentett: „Szörnyű partner volt, elviselhetetlen. Hihetetlen energiák dúltak benne. Gyakran nem is lehetett eldönteni, hogy az a fanatikus örület, amely a szeméből sugárzott, vajon még ép vagy már bomló elme megnyilvánulása-e, olyan perzselő volt a jelenléte... Szájtátva néztem minden mozdulatát. De volt olyan jelenet, amikor borzasztóan észnél kellett lenni, mert soha nem lehetett tudni, hol kezd el, hol folytatja, tehát összevissza ugráltunk a szövegben. Olyan extravaganciákat csinált, hogy ha más teszi, azt mondom, menjen a fenébe, ez nem normális! Például öt percen keresztül csapkodta a térdét.

Ez már iszonyú kinyújtása valaminek – de neki ezek a különös gesztusok fantasztikusan jól álltak” – emlékezett partnere, Szacsavay László. A nézőtérről figyelve pedig sokszor magánszámnak tűnt a játéka: „Megint csak áll, hogy Őze egy-egy mozdulattal, hangszúllyal, villanással képes arra, hogy megfordítsa az egész előadás menetét, új ízeket villantson fel egy-egy mosollyal. Nem hagy ki egyetlen poént sem, minden, látszatra semleges szövegből is képes – akár a darab ellenére is – mulatságot formálni, játéklehetőséget teremteni saját magának. Amint belép a színre, az egész játék ura, valóban nem engedi meg, hogy másra figyelni lehessen. Am meg lehetne kívánni e nagy színésztől, hogy túl önnön játékedvén, legyen tekintettel az egész előadásra, a tőle független jelenetek stílusára is” – írta egyik kritikájában György Péter.

1983 őszén kérésére megkapta szerepalmát, III. Richardot. Teljes szövegtudással érkezett az olvasópróbára, de aztán fokozatosan elvesztette lelkesedését, s azzal együtt erejét is. Állapotát látva, a premier elmaradt. Valószínűsíthető, hogy az életen át vágyott szerep elvesztése pecsételte meg a sorsát. 49 éves volt.

Utóéletét a legnagyobbaknak kijáró tisztelet jelzi: 1990-ben Latinovits Zoltánnal együtt posztumusz Kossuth-díjat kapott. Szentesen Őze Lajos nevét viseli a filmszínház, iskolája falán tábla őrzi az emlékét, 2023 nyarán megnyílt az Őze Lajos Emlékház. A beszédhibások egyesületei által kezdeményezett Őze Lajos Vers- és Prózamondó Verseny évtizedes múltra tekint vissza. A Gyulai Várszínház pedig 1988 óta Őze Lajos-díjjal tiszteleg a művész emléke előtt.

MIKITA GÁBOR

„Ne szólj soha feleslegesen!”

Őze Lajos filmekben – az ólomsúlyú mellékszerepek mestere

Élete utolsó pillanatában is egy filmen dolgozott. A *Hány az óra, Vekker úr?* című Bacsó Péter-filmet már nem tudta befejezni, az akkor másfél évtizede a nyirokrákkal küzdő Őze Lajos súlyos betegen vállalta a forgatást, amelynek során 1984. október 21-én, mindössze negyvenkilenc évesen elragadta a halál.

„Vigyázz Dinikém, édes, nehogy megetessenek, ne ugrálj, ne feltűnös-ködj! Aki kérdez, az faggat, mert őt is faggatják. Tanulj, jegyezd meg a tananyagot, mondd vissza nekik! Ne ellenkezz, ne szólj soha feleslegesen! Nem beszélve a nőkről...” – ezek a mondatok minden magyar filmbarátban Őze Lajos hangján visszhangoznak. A *Megáll az idő* című Gothár Péter-filmben oktatja így Bodor (Őze Lajos) a fiatal Dinit (Znamenák István) a vérbe fojtott 1956-os forradalom után.

ELLENTMONDÁSBÓL NAGYSÁG

Ahogy Bikácsy Gergely filmkritikus akkor megjegyzi a *Filmvilágban*: „Őze Lajos minden kiejtett szavának mázsás súlyú többlettartalma van. Itt a legegyszerűbbnek tetsző, közheyes beszélgetést is egészen közelről egymás arcába libegik vagy üvöltik a szereplők, itt állandóan megragadják egymást, húzzák, vonszolják, szorítják egymást. A gyűlölt igazgatóhelyettes kopasz Drakulaként a lépcsőház karfáján suhog lefelé, a táskakutatáskor kiborult játékgolyók nem Pál utcai fiúkba illő módon gurulnak szerteszét, hanem egy vízmélyi, történelmi horror hamisgyöngyei módjára. A fények itt soha nem természetesek, mint ahogy az arcok sem, a kimondott szavak sem. Mármost Őze játéka csúszik kicsit, millimétereket a karikatúrába, vagy Gothár nem tudott fölébe kerülni saját figurájának?” S bár a szerző kritikának szánta, elismerésként is olvasható, s talán éppen ebben a kérdésben rejlik Őze Lajos filmes alakításainak titka. Tőle még a legegyszerűbbnek látszó mondatok is filozófiai mélységet kapnak: „Még a szar is le van szarva” – mondja szintén a *Megáll az időben*. Őze Lajos 1955-ben kezdődő filmes alakításainak legjobb pillanatait éppen ez az ellentmondás teszi igazán kiemelkedővé: gyakran hétköznapi vagy annak látszó karaktereinek tud ólomsúlyt adni.

Megannyi tévés és moziszeret közül mindössze két címszeret játszott: az 1975-ös *Csontváryt* elhomályosította Huszárik Zoltán 1980-ban bemutatott festőportréja (abban a bolgár Itzhak Fintzi játszotta a címszeret). A Páskándi Géza novellája alapján készült *Hány az óra, Vekker úr?* címszeretétől pedig a halál fosztotta meg (Bacsó Péter szatirájában végül Jordán

Tamás alakította Vekker urat). Őze nagyságát a filmvásznon éppen az adta, hogy a mellékszerepeket is jelentőssé tette, az ő alakításában valójában relatívvá vált a mellékszerep fogalma. Itt kínálja magát további két kiemelkedő filmszeret.

KULCSSZEREPEK

Bacsó Péter 1969-ben készült, és tíz évig betiltott *A tanú* című szatirájának egyik kultikus alakítása Virág elvtársé, akit a rendező az ÁVH-vezér Péter Gaborról mintázott: az egykori szabóság miatt csillogtatja ruhaipari szakértelmét az életunt Virág elvtárs. (Egyébként a hobbija az órásmesterség – nem utoljára Őze Lajosnál.) A film több szólássá vált mondata közül több Virág elvtárstól származik: „A nemzetközi helyzet fokozódik”, „Az élet nem egy habostorta!” – természetesen Őze Lajos hangján vált szállóigévé.

Órást játszik Őze Fábri Zoltán klasszikusában, *Az ötödik pecsét* című drámában, a magánember és a hatalom közötti kapcsolatról szóló parabola kulcsszerete éppen az Őze által alakított órásmesteré, a cinikus Gyuricácé. „Csakhogy, mint mondtam, egy dolog már itt is beleakad a nézőbe: Őze Lajos, aki talán élete legjobb alakításával formálja az órás titkait (zsidó gyerekeket bújtat a nyilasterror idején). Neki úgy kell ezt a figurát hoznia, hogy titokzatosságán átüssön a bélyeg, a halálraítelt ember megjelöltsége, az a különös atmoszféra, mely a szenvedésre ítéleteket megkülönbözteti. S közben mindez csak hátsó agyunkban tudatosodhat, mert első látásra úgy viselkedik, mintha valami rendőr lenne, vagy hivatalnok, provokátor, vagy valami bürokrata lélek, inkább félni kell szűkszavúságától, rejtélyes vicceitől. Pedig Őze semmi különösét sem csinál, talán csak bolondját járattja a többiekkel, iddogál, és szipkájából szívja cigarettáját. S mégis érezzük, hogy ő a sors eljegyzettje” – írta róla 1976-ban a *Filmkultúra* szerzője. Őzével kezdődik, s vele is fejeződik be a film: „Őze gesztusaiban, szeme lassú járásában, megfontolt beszédeben, valami titokzatosságot gerjesztő faszcináció támad, s mindjárt érezzük, hogy oda kell figyelni rá. Nem tudom még, ki ő, miért ilyen feszes, jólöltözött, rejtélyes beszédű, de felelmettsége, rejtélyessége lenyűgöz.” Ugyanez a látszólag eszköztelen, mégis titokzatos figura köszön vissza Őze megannyi kisebb szerepében.

Élete végén a valójában még középkorú, de mindig bölcs öregnek tűnő Őze számtalan filmszeret játszott el. Ezek közül kiemelkedik Lugossy László *Szirmok, virágok, koszorúk* című történelmi filmje, amelyben Őze a *Filmkultúra* szerint „annyi kiváló filmszeret után a mostaniban, mely korai halála miatt immár az utolsó, emlékezetes búcsút vesz tőlünk, a szabadság démonától megszállott zsarnoki Ezredesének alakja megmarad a Bach-korszak mindenkorai galériájában (...) Az ezredes alakító Őze Lajos hangja is olyan, mintha alomból szólna ki...”

LUKÁCSY GYÖRGY

Magda

Amikor Magda könyvelőként kezdett dolgozni a Mátrafüredi Erdészethél, minden olyan egyszerűnek tűnt.

Még szinte gyerekként, abban az időben kezdte a munkát, amikor csupán józan gondolkodásra és precizitásra volt szüksége a feladat ellátásához. Az egyik könyvbe felvezette a kitermelt fa fajtáját és mennyiségét, egy másik könyvbe az eladott fa fajtáját és mennyiségét. Ezeket időről időre összeadta, kivonta, elszámolta, abban a biztos tudatban, hogy a munkáját jól végzi. A kisebb hibáknak – ha ugyan előfordultak – az égvilágon semmi jelentősége nem volt, a nagyobb, gondosan megtervezett hibákat pedig a becsülete nem engedte.

Húszévesen férjhez ment, huszonkét évesen született egy fiút, harmincéves korára befejezték családi házuk építését.

Aztán, a kilencvenes években kapott egy számítógépet, pár év múlva egy gyorsabb gép érkezett, amire modern könyvelőprogramot telepítettek. Négy múlva másik rendszerre álltak át, ami már összeköttetésben állt más erdészeti ugyanolyan szoftvereivel. Magda kezdte úgy érezni, ezek a programok mindig előtte járnak, ő utánuk lohol, és a munkája többé nem okoz örömet. Ha valaki megkérdezte tőle, hogy ugye milyen jó dolog a huszonegyedik századi technika, és mennyivel egyszerűbb teszi az életet, csak bólogatott, és olyasmiket mondott, hogy igen, igen, nagyszerű dolog a fejlődés.

Lassan zárult be Magda körül a magány burka.

A fia, Bandi elment, követve valami ostoba gyermeki álmot, amit elfelejtett kinőni, hogy tűzoltó lesz. Bizonyossá vált, hogy sosem fog Mátrafüredre visszatérni, mert ott nemhogy tűzoltóállomás, de még tűzek sem igen szoktak lenni.

A férjével pedig... hát a férjével éppen az volt a legnagyobb baj, hogy sehogy sem lehetett elhagyni. Nemhogy deviáns hajlamot nem mutatott, hanem semmilyen. Nem beszélt, nem kérdezt, látszólag nem voltak sem testi, sem lelki vágyai. Örömtelenül élt a világban, ez a sivárság pedig megfertőzte Magda lelkét. A fia kirepülését követően a pusztulás évről évre, akadálytalanul terjedt szét a belsőjében, ahogy a tűzhalál a gyümölcsösben.

Egyik este leült az ágyára, ránézett ölébe ejtett kezére, amely immár semmire sem volt jó, se munkára, se gondoskodásra, és potyogni kezdtek a könnyei. Így

ült reggelig, kitartó, néma sírásban, hallotta, hogy férje felkel a másik szobában, molyol a konyhában, majd elmegy.

Maga alá vizelt, bár nem sokat, mert a teste a szemén keresztül száradt. Elszibbadt a fenéke, a lába, majd a fájdalom érzését felváltotta a fáradtság, később a fáradtságot az üresség. És ez a fajta üresség sokkal jobb volt, mint az elmúlt pár év.

Még egy napot és egy éjszakát így töltött. Este megérkezett a férje, reggel elment. Amikor minden egy álmomá vált, amiben teljesen mindegy, hogy alszik vagy ébren van, és valamikor a könnye is elfogyott, megérkezett a fia, Bandi. De hiába szölongatta az anyját, Magda nem tudott felelni, a nyelve szinte összenőtt a szájpaddalával.

A mentők sztrók gyanújával szállították be a kórházba, ahol csak napokkal később jutottak arra a megállapításra, hogy Magda teste a körülmények ellenére makkegészséges, csupán hétköznapi idegösszeomlást kapott.

A kezelést követően szülei régi házába költözött. Szedte a kedélyállapotjavítót, amitől a kedélye nem javult, csak valami tompa érdektelenséget érzett. Bármi jó vagy rossz történt vele, egyre ment. Azt gondolta, hát akkor ezek után így fog eltelni a maradék élete. Ebbe bele is nyugodott volna, ha nem történik egy újabb váratlan esemény.

Egyik reggel az igazgató hívta be az irodájába.

– Magda, kedves, be kell iskoláznunk magát – feszengett. – El kell végeznie egy mérlegképes könyvelő képzést.

– Nem – válaszolta fáradtan. – Már ötféleképpen le tudom könyvelni ugyanazt.

– Sajnálom.

És Tasnádi Gábor okleveles erdőmérnök valóban sajnálta a dolgot. Az idegösszeomlása óta kísérté kitartó figyelemmel Magda lépteit. Addig az asszony nem tűnt ki a jól működő erdőgazdálkodási gépezet fogaskerekei közül, mígnem mindenki Magda titokzatos szanatóriumi eltávjáról kezdett pletykálni.

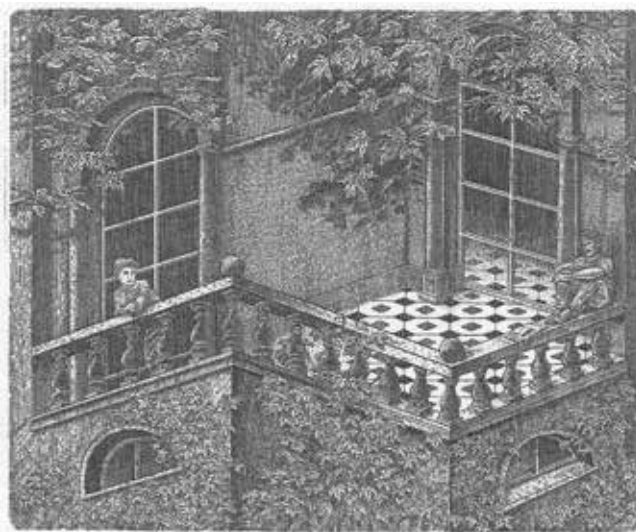
Tasnádi Gábort elérte az a szakmai ártalom, hogy mindent egy rendszer részének tekintett. Évtizedeken keresztül naponta százszor száz méteres hálóban járta be az erdőt, becsléseket készített, mennyi és milyen faállomány áll rajta, ami alapján meghatározta, hogy a

– Arra gondoltam, hogy összeházasodhatnánk.

Magda először diszkréten, majd egyre fullasztóbban köhögött. Miután végre meg tudott szólalni, természetesen kikosarazta. Már a kilincsen volt a keze, amikor Tasnádi megkérdezte:

– Ön szerint mire van szüksége, Magda?

– Nem is tudom. Egy másik életre – elmosolyodott. – Vagy sok másik életre.

Orosz István grafikája

gazdálkodó a következő évben gyérítsen, ültessen vagy kivágjon. Szerette ezt a rendszert. Elégedett volt, ha az, amit papíron megtervezett, a valóságban is az elképzelt erdő képét öltötte fel.

Magda hirtelen összeomlása ifjúságát juttatta az eszébe. Olyan kopárokon dolgoztak, ahol a fű sem nőtt és most erdő áll. Voltak helyek, ahol vésték a csemeték helyét, termőföldet hordtak, hogy legyen mibe ültetni, lajtoskocsiról locsoltak. Meredek sziklafalakon és szakadékokban is bükkösök születtek a kezük nyomán. Vagyis az élethez jó talaj, víz és törődés kell. Ezt biztosan tudta. Magdával nincsen semmi baj, csak olyan, mint az elegáns, karcsú nyír, amely egész életében igényli a gondoskodást. És Tasnádi Gáborban ellenállhatatlan vágy támadt, hogy ezt ő adja meg Magdának.

Azonban a finom megoldásokhoz vajmi keveset konyított.

A következő héten is behívta az irodájába Magdát.

– Nézze, sokat gondolkodtam a problémáján... a problémánkon. Úgy tűnik, hamarosan mindketten itthagyjuk az erdészetet. Még egy évem van nyugdíjig, és bevallom, egyre többször eszembe jut, hogy én, aki annyi mindent megterveztem, a munka utáni éveimre kevés figyelmet fordítottam. Elváltam, nincsen gyermekem és jól elvoltam én a terveimmel és a fáimmal, de valamit később is kezdenünk kell magunkkal, nemdebár?

– De, de, azt hiszem.

Az erdőmérnök nem tudta, hogyan folytassa. Levette a szemüvegét, megtörölgette, de csak maszatosabb lett, így inkább letette maga elé az asztalra.

– Arra gondoltam, hogy összeházasodhatnánk.

Magda először diszkréten, majd egyre fullasztóbban köhögött. Miután végre meg tudott szólalni, természetesen kikosarazta. Már a kilincsen volt a keze, amikor Tasnádi megkérdezte:

– Ön szerint mire van szüksége, Magda?

– Nem is tudom. Egy másik életre – elmosolyodott. – Vagy sok másik életre.

– Szeretne elköltözni?

– Nem, dehogy.

Ezután Tasnádi Gábor önvizsgálatot tartott. Először is tudatosította magában, hogy Magda nem egy nyírfa. Másodszor pedig elfogadta, hogy az emberek nem illeszkednek bele úgy a rendszerébe, ahogy az erdő. És ez a vártnál jobban fájt neki.

Néhány hét múlva ő kopogott Magda irodájának ajtaján.

– Maradjon csak, nem zavarom hosszan! – nyugtatta a felálló nőt. – Úgy tudom, ma van a születésnapja, és szeretném felköszönteni.

Magda ledermedt.

– Ugye, nem fog megint kínos helyzetbe hozni?

– Nem hiszem. Remélem.

Torkát köszörülve egy borítékot tett a billentyűzetre, Magda óvatosan nyitotta ki.

– Óóó, egy színházbérlet. Hát, nem is tudom, mit mondjak.

– Még semmit, adjon egy percet! Szeretek színházba járni.

Nem sokszor tehettem eddig, mert mindig volt valami fontos, gyakorlatias dolgom, de most nem lesz. Jó lenne valakivel megosztani az élményt. Öntől nem várok el semmit. Csak annyi lenne a dolga, hogy havonta egyszer felvesz egy szép ruhát, elmegyek önért kocsival, megnézzünk egy előadást, aztán hazaviszem. Kérem!

– Pletykálni fognak rólunk.

– Lehetséges.

Magda mosolyogva nézte a kezében lévő színházbérletet.

– Köszönöm. Ez egy csodálatos ajándék.

– Jaj, de jó. Ugye nem sír?

– Egy kicsit. Szerintem hosszú ideje nem kaptam ilyen szépet senkitől.

Gábor pedig megállapította, hogy a világa mégsem dőlt össze, mert Magda mégiscsak egy nyír, csak éppen nem jó földre és vízre volt szüksége.

MÁJ. 5. | HOBO

AZ UTCAZENÉSZ » Hobo szórakoztató láttelepe: jelek a magyar könnyűzene történetéből Kiss Zoltán közreműködésével.

mikor? hol?

május 5. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

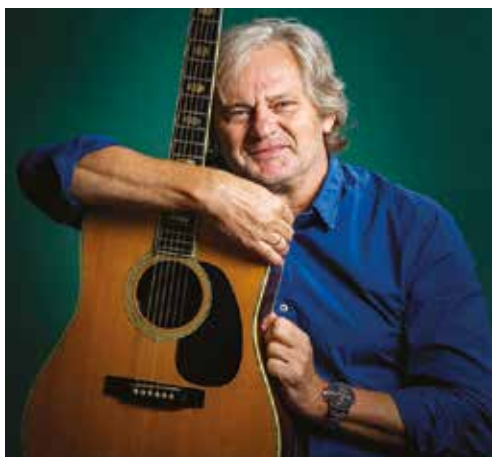

MÁJ. 17. | RZ64

RÁTÓTI ZOLTÁN-SZÓLÓKONCERT » Sülyi Péter és Müller Péter Sziámi dalszövegei Rátóti Zoltán zenéjével és előadásában. Egy nem kerek születésnap koncert.

mikor? hol?

május 17. – 17 óra • Bajor Gizi Szalon

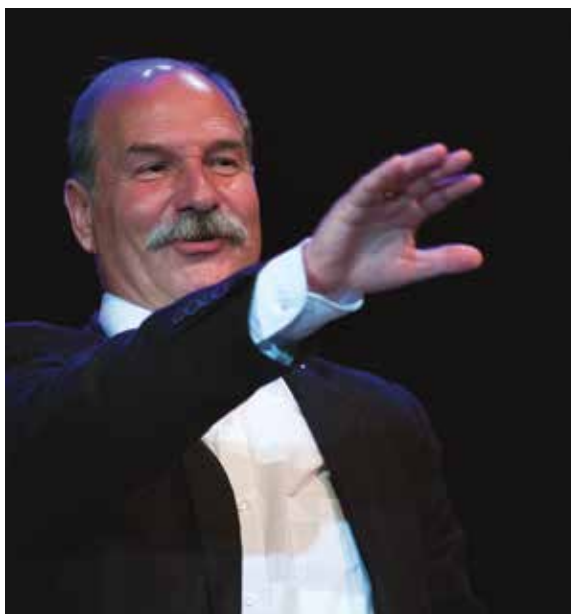

MÁJ. 24. | FEDÁK SÁRI

SZÜCS NELLI ESTJE » Fedák Sári volt „A” primadonna. Sztár Pesttől New Yorkig. Megjárta a siker csúcsait és a történelem poklát. Méltán ünnepelték, és méltatlanul félreállították.

mikor? hol?

május 24. – 18 óra • Bajor Gizi Szalon

MÁJ. 29. | BEREZ ANDRÁS ESTJE

FEL A MEDVÉRE, A FA NEM JÁTEK » A hangyász vér-medvék szokásainak leírása ürügyén kifordított világba pillantva a mesélő pincét ás, hogy tornyot emeljen.

mikor? hol?

május 29. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

MÁJ. 11., 18., 19. | VIZSGAELŐADÁSOK

A MATE KAPOSVÁRI RIPPL-RÓNAI MŰVÉSZETI INTÉZET
SZÍNHÁZI TANSZÉKÉNEK ELŐADÁSAI A BAJOR GIZI
SZALONBAN.

ÁLOMGYÁR

Egy kortárs orosz szerző „klasszikusa” – a Dreamworks valósága a IV. évesek előadásában. (Osztályvezető és rendező: Bakos-Kiss Gábor)

mikor? | május 11. – 19 óra 30

LÖVÉSZÁROK

Az első világháború személyes tragédiáit kuplék, katonadalok, versek, reklámszövegek és bakalevelek segítségével idézik meg a II. éves hallgatók. (Osztályvezetők: Kéri Kitty és Uray Péter)

mikor? | május 18. – 15 óra

GOODBYE TO BERLIN, WILLKOMMEN TO CHICAGO

Világhírű musicalek, a Kabaré és a Chicago dalai hangzanak el a III. hallgatók zenés színészmesterség vizsgáján. (Osztályvezetők: Kelemen József, Fándly Csaba, rendező: Kéri Kitty)

mikor? | Május 18. – 19 óra 30

KIÁLLÍTÁSOK

TESTSEJTÉSEK

Veres György Munkácsy Mihály-díjas magyar festőművész alkotásain kezek és arcok között a homályba ágyazott testek lüktetnek.

TRAGÉDIA-LÁTVÁNYTERVEK

A Soproni Egyetem Kreatívipari Intézete hallgatóinak látványtervei Az ember tragédiájának egy elképzelt előadásához.

SZELECZKY 110

A 110 éve született Szeleczy Zita a Nemzeti Színház népszerű művésze volt a második világháború előtt, majd amerikai emigrációban élt. Képek, szerepek, emlékek.

mikor? hol?

Az előadások előtt és a szünetekben a Nemzeti Színház előcsarnokának első, második és harmadik emeletén.

Rómeó és Júlia

CSEHOV-JELENETEK

A Ványa bácsi, a Három nővér, a Meggyeskert és a Platonov jelenetei a III. éves hallgatók előadásában. (Osztályvezetők: Kelemen József, Fándly Csaba, rendező: Ilja Bocsarnikovsz)

mikor? | Május 19. – 15 óra

RÓMEÓ ÉS JÚLIA

Shakespeare műve a II. hallgatók prózai és fizikai színházi előadásában. (osztályvezető tanárok: Kéri Kitty, Uray Péter, rendező: Uray Péter)

mikor? | Május 19. – 19 óra 30

*Az előadások ingyenesek és regisztrációhoz kötöttek!
jegy@nemzetiszhaz.hu*

Szeleczy Zita

Olvasson színházat!

www.nemzetiszhaz.hu/magazin

KIÁLLÍTÁSOK

a kiállítások szerdától vasárnapig 10–18 óra között látogathatók | BGM

TOMPOS KÁTYA (1983–2024)

AZ EMLÉKKIÁLLÍTÁS TOMPOS KÁTYA tragikusan rövidre szabott színházi pályafutását idézik meg. A színésznő művészi sokszínűségének, jellemábrázoló tehetségének, természetes játékának köszönhetően sokféle szerepet alakított 2003 és 2021 között.

PETŐFI, SZÍNHÁZ

A VÁNDORSZÍNÉSZETTŐL A KÖSZÍNHÁZAKIG . Magyar nyelvű színjátszás Petőfi korában, 1823–1849.

KULISSZÁK KÖZÖTT

AZ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS a próbáktól a premierig a színházi alkotófolyamatot bemutatva vezeti végig a látogatót a magyar színháztörténet kiemelkedő pillanatain.

„SZÉP HÁZ NAGY PARK KÖZEPÉN...”

BEPILLANTÁS BAJOR GIZI OTTHONÁBA

A művészársadalom találkozóhelye, a bizarr gyilkosság/öngyilkosság helyszíne múzeum és kultikus zarándokhely.

PROGRAMOK

HUSZKA JENŐ 150

„SZELLEMES TÁRSALGÓ, JÓ TÁNCOS, JÓ ZONGORISTA, JELES ZENESZERZŐ” – emlékezés Selmeczi György zeneszerzővel.

május 7. – 16.30 óra | Belépő: 1500 Ft | BGM
Regisztráció: szebenyi.agnes@oszmi.hu

VILLAKONCERT

KOBOR ÉVA FISCHER ANNIE-ÖSZTÖNDÍJAS HEGEDŰMŰVÉSZ ÉS SOUHEI YAMAGANI ZONGORAMŰVÉSZ KARARAKOCERTJE.

május 15. – 15 óra | A belépő: 1500 Ft | BGM

„PINCÉTŐL A PADLÁSIG”

VILLASÉTA BAJOR GIZI EGYKORI OTTHONÁBAN

május 16. – 19 óra | Belépő: 3000 Ft | BGM
Regisztráció: szebenyi.agnes@oszmi.hu

SZÍNÉSZPORTRÉK

AZ SZFE III. ÉVES PRÓZAI SZAKOS HALLGATÓI-NAK zenés színészmesterség vizsgaelőadása

május 21. – 19 óra | Belépő: 1500 Ft | BGM

Regisztráció: szebenyi.agnes@oszmi.hu

MÚZEUMOK MAJÁLISA

A MÚZEUMKERTBEN: jelmezes öltözködés, színházi

„Ki mit tud?”, kézműves foglalkozások

május 24-25. A belépés ingyenes | Magyar Nemzeti Múzeum – Múzeumkert

FELOLVASÓSZÍNHÁZ

SEDIÁNSZKY NÓRA Etűdök elképzelt érzésekre darab-

jában közreműködik: Németh Klára és Kovács Krisztián.

május 30. – 18 óra | Belépő: 1500 Ft | BGM

Regisztráció: szebenyi.agnes@oszmi.hu

A múzeumi belépővel a Bajor Gizi Színészmúzeum állandó és időszakos tárlatai egyaránt megtekinthetők.

További információk és részletes program: www.oszmi.hu | facebook.com/oszmibp

OSZMI: 1013 Budapest, Krisztina krt. 57. | BGM: 1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.

KÉPMÁS

MAGAZIN | nőknek és férfiaknak

**OLVASNIVALÓ EGY ÉVRE,
ÉRTÉKEK EGY ÉLETRE**

**INSPIRÁLÓ
INTERJÚK ÉS
TÖRTÉNETEK**

**LÉLEKTAN
A HÉTKÖZ-
NAPOKBAN**

**SZAKÉRTŐI
TANÁCSOK**

**HITELES
ÍRÁSOK
AZ ÉLETRŐL**

**KULTURÁLIS
TARTALMAK**

Éves előfizetés - 10 lapszám: 12 480 Ft

Előfizetéssel 15%-al kedvezőbb áron
jut hozzá az egyes lapszámokhoz:
egy lapszám átlagára így
1 480 Ft helyett 1 248 Ft.

ELŐFIZETÉS ITT:

kepmas.hu/elofizetes • elofizetes@kepmas.hu • 06-1 365-1414

HAVI MŰSOR

Nagyszínpad	25 P	19:00	Az Ég fia – MITEM 1 Bitogtokh Tsognemekh
Nagyszínpad	26 Szo	19:00	Az Ég fia – MITEM 1 Bitogtokh Tsognemekh
Gobbi Hilda Színpad	26 Szo	16:00	Ének észak gyermekeihez – MITEM 2 V. Jevdokimov - V. Kondratyeva
Kaszás Attila Terem	26 Szo	15:00	Ők tudják, mi a szerelem Hubay Miklós
Gobbi Hilda Színpad	27 V	19:00	Sidy Thal – MITEM 3 Thomas Perle - Clemens Bechtel
Bajor Gizi Szalon	27 V	15:00	Fedák Sári Szűcs Nelli önálló estje
Gobbi Hilda Színpad	28 H	19:00	A szerelem sétányai – MITEM 4 Ivan Bunyin elbeszélései alapján
Kaszás Attila Terem	28 H	15:00	Ők tudják, mi a szerelem Hubay Miklós
Nagyszínpad	29 K	19:00	Az ördögi átváltozás – MITEM 5 Carlos Pascual
Nagyszínpad	30 Sze	19:00	Az ördögi átváltozás – MITEM 5 Carlos Pascual
Gobbi Hilda Színpad	30 Sze	19:00	A vakok – MITEM 6 Maurice Maeterlinck

MÁJUS

Gobbi Hilda Színpad	2 P	19:00	Liliom Molnár Ferenc
Kaszás Attila Terem	2 P	15:00	Május Szép Ernő I az SZFE vizsgaelőadása
Nagyszínpad	3 Szo	15:00	Salome – MITEM 7 Oscar Wilde
Bajor Gizi Szalon	3 Szo	19:00	Dühöngő ifjúság John Osborne I az SZFE vizsgaelőadása
Nagyszínpad	4 V	19:00	Olasz szalmakalap – MITEM 7 Eugène Labiche – Mark Michel
Gobbi Hilda Színpad	4 V	15:00	Liliom Molnár Ferenc
Kaszás Attila Terem	5 H	19:00	Hobo: Az utcazenész Földes László Hobo
Nagyszínpad	6 K	19:00	Az Ararát-hegy legendája – MITEM 8 Yaşar Kemal
Gobbi Hilda Színpad	6 K	19:00	Janovics – MITEM 9 Vecsei H. Miklós, Németh Nikolett és improvizációk
Kaszás Attila Terem	6 K	17:00	Halál rád, halál! az SZFE-hallgatók előadása
Gobbi Hilda Színpad	7 Sze	19:00	Janovics – MITEM 9 Vecsei H. Miklós, Németh Nikolett és improvizációk
Kaszás Attila Terem	7 Sze	19:00	Medvevára Földes László Hobo
Gobbi Hilda Színpad	8 Cs	16:00	István király Sík Sándor
Kaszás Attila Terem	8 Cs	19:00	A menthetetlen – MITEM 10 Thomas Bernhard – Puskin
Nagyszínpad	9 P	18:00	Oreszteia – MITEM 11 Aiszkülosz
Gobbi Hilda Színpad	9 P	19:00	Tóték Örkény István
Nagyszínpad	10 Szo	19:00	Vér vagyok – MITEM 7 Jan Fabre
Gobbi Hilda Színpad	10 Szo	15:00	Tóték Örkény István
Kaszás Attila Terem	10 Szo	16:00	Én egy tévedés vagyok – MITEM 12 Jan Fabre
Gobbi Hilda Színpad	11 V	19:00	Hiszek a szerelem legendájában – MITEM 12 Jan Fabre
Bajor Gizi Szalon	11 V	19:30	Álomgyár a kaposvári Rippl-Rónai Művészeti Intézet vizsgaelőadása
Kaszás Attila Terem	12 H	19:00	Handzso (A legyező) – MITEM 13 Misima Jukio
Nagyszínpad	13 K	19:00	Ázott hajában hét halott... Vecsei H. és a QJÚB I * ráhangelő, közönségtalálkozó
Gobbi Hilda Színpad	14 Sze	19:00	A kis herceg – MITEM 14 Antoine de Saint-Exupéry
Kaszás Attila Terem	14 Sze	19:00	Ők tudják, mi a szerelem Hubay Miklós
Nagyszínpad	15 Cs	19:00	Moby Dick – MITEM 15 Herman Melville – Alekszandr Szekulov
Gobbi Hilda Színpad	16 P	19:00	A látogatás – MITEM 16 H. G. Wells A csodálatos látogatás c. regénye alapján

A Slava's Snowshow 8, az Ének észak gyermekeihez, a Sidy Thal, Az ördögi átváltozás, a Rómeó és Júlia, a Moby Dick 12, az Ég fia, az Ararát hegy legendája, a Vér nélkül, a Fodrásznő 14, A vakok 16, a Vér vagyok 18 éven felülieknek ajánlott | * **ráhangelő** az előadások kezdete előtt 45 perccel; **közönségtalálkozó** az előadások után

2025. ÁPRILIS – MÁJUS – JÚNIUS

Kaszás Attila Terem	16 P	19:00	Ők tudják, mi a szerelem Hubay Miklós
Nagyszínpad	17 Szo	19:00	Vér nélkül – MITEM 17 Alessandro Baricco
Bajor Gizi Szalon	17 Szo	17:00	RZ-64 Rátóti Zoltán szólókoncertje
Gobbi Hilda Színpad	18 V	17:00	Fodrásznő Szergej Medvegyev
Kaszás Attila Terem	18 V	15:00	Lövészárok a kaposvári Rippl-Rónai Művészeti Intézet vizsgaelőadása
Kaszás Attila Terem	18 V	19:30	Goodbye to Berlin...Willkommen to Chicago kaposvári vizsgaelőadás
Gobbi Hilda Színpad	19 H	19:00	Egyfelvonásos komédiák Anton Csehov
Kaszás Attila Terem	19 H	15:00	Csehov jelenetek a kaposvári Rippl-Rónai Művészeti Intézet vizsgaelőadása
Kaszás Attila Terem	19 H	19:30	Rómeó és Júlia a kaposvári Rippl-Rónai Művészeti Intézet vizsgaelőadása
Nagyszínpad	20 K	18:00	Rómeó és Júlia – MITEM 18 William Shakespeare
Gobbi Hilda Színpad	21 Sze	19:00	Zhaojun utazása – MITEM 19 Liu Enping
Kaszás Attila Terem	21 Sze	19:00	Az öngyilkos Nyikolaj Erdman
Gobbi Hilda Színpad	22 Cs	19:00	Zhaojun utazása – MITEM 19 Liu Enping
Kaszás Attila Terem	22 Cs	19:00	Medvevára Földes László Hobo
Nagyszínpad	23 P	19:00	Gertrud – MITEM 21 Radu F. Alexandru
Gobbi Hilda Színpad	24 Szo	19:00	Jónás – MITEM 22 Marin Sorescu
Bajor Gizi Szalon	24 Szo	18:00	Fedák Sári Szűcs Nelli önálló estje
Nagyszínpad	25 V	19:00	Cyrano (Egy szerelem komédiája) – MITEM 23 Edmond Rostand
Kaszás Attila Terem	27 K	19:00	Medvevára Földes László Hobo
Gobbi Hilda Színpad	28 Sze	19:00	Fodrásznő Szergej Medvegyev
Gobbi Hilda Színpad	29 Cs	19:00	Fel a medvére, a fa nem játék! Berecz András estje
Nagyszínpad	30 P	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	30 P	19:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	31 Szo	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	31 Szo	19:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása

JÚNIUS

Nagyszínpad	1 V	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	5 Cs	19:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	6 P	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	6 P	19:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	7 Szo	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	7 Szo	19:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	8 V	15:00	Slavas's Snowshow a Szlava Polunyin cirkusz előadása
Nagyszínpad	12 Cs	19:00	Bereniké – MITEM 23 Jean Racine

A MITEM-EN SZÍNPADRA LÉPŐ TÁRSULATOK (A BEMUTAKOZÁS SORRENDJÉBEN)

1 Mongol Nemzeti Dráma Színház | Ulánbátor, Mongólia • **2** Solnce Obi-Ugor Népek Színháza | Hanti-Manszijszk (Oroszország) • **3** Temesvári Állami Német Színház, bukaresti Állami Zsidó Színház | Románia • **4** Gribojedov Állami Orosz Dráma Színház | Tbiliszi, Georgia • **5** A Mexikói Nemzeti Színház Társulata | Mexikóváros, Mexikó • **6** Török Nemzeti Színház | Szkopje, Észak-Macedónia • **7** Nemzeti Színház | Budapest, Magyarország • **8** Isztambuli Városi Színház | Törökország • **9** Kolozsvári Állami Magyar Színház | Románia • **10** Jugoszláv Dráma Színház | Belgrád, Szerbia • **11** Görög Nemzeti Színház | Athén, Görögország • **12** Troubleyn/Jan Fabre Társulat | Antwerpen, Belgium • **13** Centro Teatro Attivo | Milánó, Olaszország • **14** Teatro Fredy | Gniezno, Lengyelország • **15** Ivan Vazov Nemzeti Színház | Szófia, Bulgária • **16** Sardegna Teatro, Teatro Migjeni Shkoder | Cagliari, Olaszország, Tirana, Albánia • **17** Plovdivi Dráma Színház | Bulgária • **18** Kassai Nemzeti Színház | Szlovákia • **19** Xi'an Yisu Színház | Sanhszi, Kína • **20** I. L. Caragiale Nemzeti Színház | Bukarest, Románia • **21** Radu Stanca Nemzeti Színház, Metropolitan Színház | Nagyszeben, Románia, Tokió, Japán • **22** Gesher Színház, Tel-Aviv, Izrael • **23** Comédie-Française | Párizs, Franciaország

NISSAN

FŐSZEREPBEN A FELTÖLTŐDÉS.

Nissan **ARIYA** - 100% elektromos

nissan.hu

SLAVA'S SNOWSHOW ⁺⁸

Szlava POLUNYIN cirkusz előadása a **Nemzeti Színház Nagyszínpadán**

Rendező: **Szlava Polunyin** | **G.A.A.P. Ltd.** szervezésében • London, Egyesült Királyság

ELŐADÁSOK • 2025

május 30., 31 • 15 óra és 19 óra | június 1. • 15 óra | június 5. • 19 óra
június 6., 7. • 15 óra és 19 óra | június 8. • 15 óra

JEGYÁRAK: 4 900 Ft • 8 900 Ft • 10 900 Ft • 14 900 Ft • 18 900 Ft

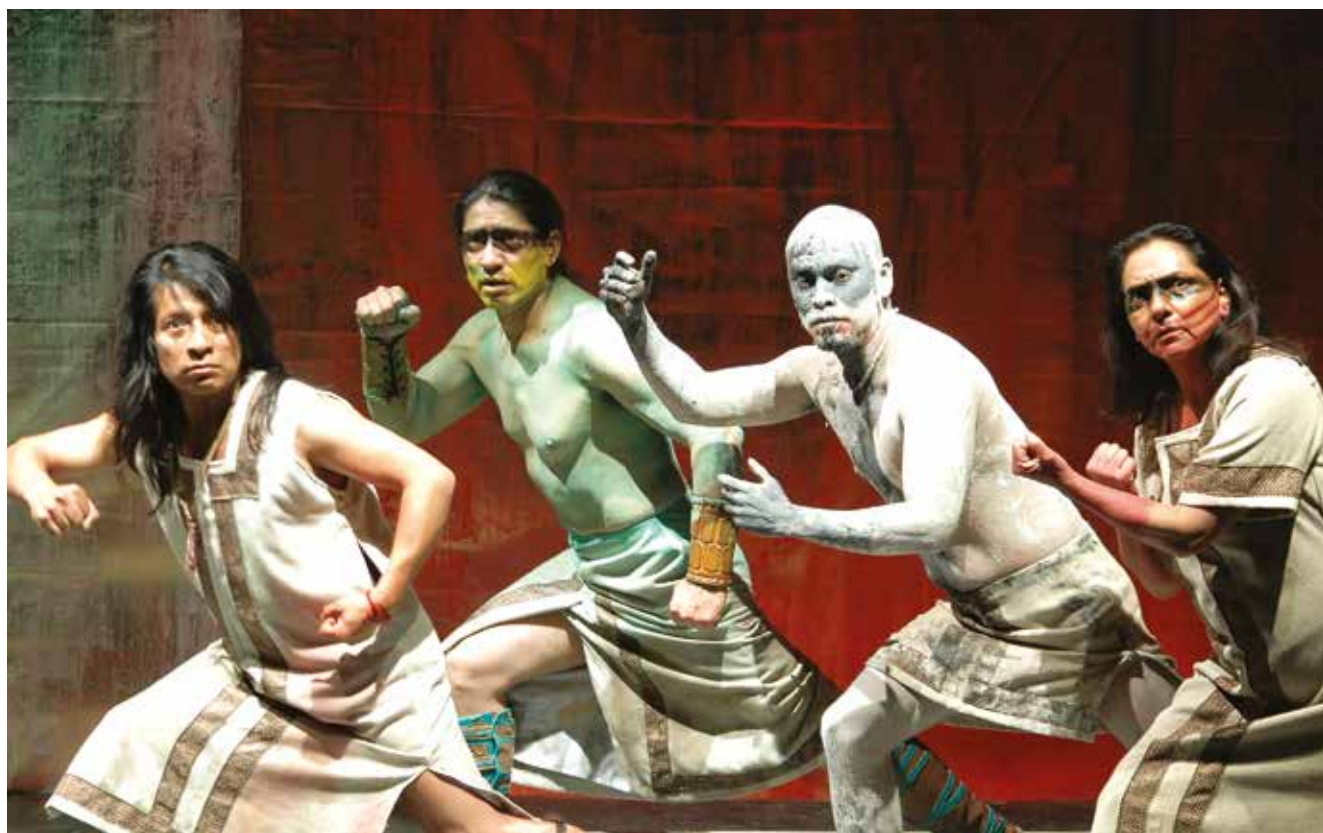
Slava's

SNOWSHOW

Információk és jegyvásárlás: www.nemzetiszhaz.hu

A Nemzeti Magazin
az interneten:
www.nemzetisinhaz.hu

Jelenet Az ördögi átváltozás című mexikói előadásból, amely a 12. MITEM-en látható | fotó: Sergio Carreón

A 12. MITEM ELŐADÁSAI

AZ ÉG FIA (Ulánbátor) | **ÉNEK ÉSZAK GYERMEKEIHEZ** (Hanti-Manszijszk) | **SIDY THAL** (Temesvár, Bukarest) | **A SZERELEM SÉTÁNYAI** (Tbiliszi) | **AZ ÖRDÖG SZÍNEVÁLTOZÁSA** (Mexikóváros) | **A VAKOK** (Szkopje) | **AZ ARARÁT-HEGY LEGENDÁJA** (Isztambul) | **JANOVICS** (Kolozsvár) | **A MENTHETETLEN** (Belgrád) | **ORESZTEIA** (Athén) | **VÉR VAGYOK** (Budapest) | **ÉN EGY TÉVEDÉS VAGYOK** (Antwerpen) | **HISZEK A SZERELEM LEGENDÁJÁBAN** (Antwerpen) | **HANDZSO – A LEGYEZŐ** (Milánó) | **A KIS HERCEG** (Gniezno) | **MOBY DICK** (Szófia) | **A LÁTOGATÁS** (Cagliari, Tirana) | **VÉR NÉLKÜL** (Plovdiv) | **RÓMEÓ ÉS JÚLIA** (Kassa) | **ZHAOJUN UTAZÁSA** (Sanhszi) | **GERTRUD** (Bukarest) | **JÓNÁS** (Nagyszében, Tokió) | **CYRANO** (Tel-Aviv)